Porvoon seudun maakunnallisesti tärkeät lintujen muutonaikaiset kerääntymisalueet
Vuoden 2019 uudistettu MAALI-selvitys

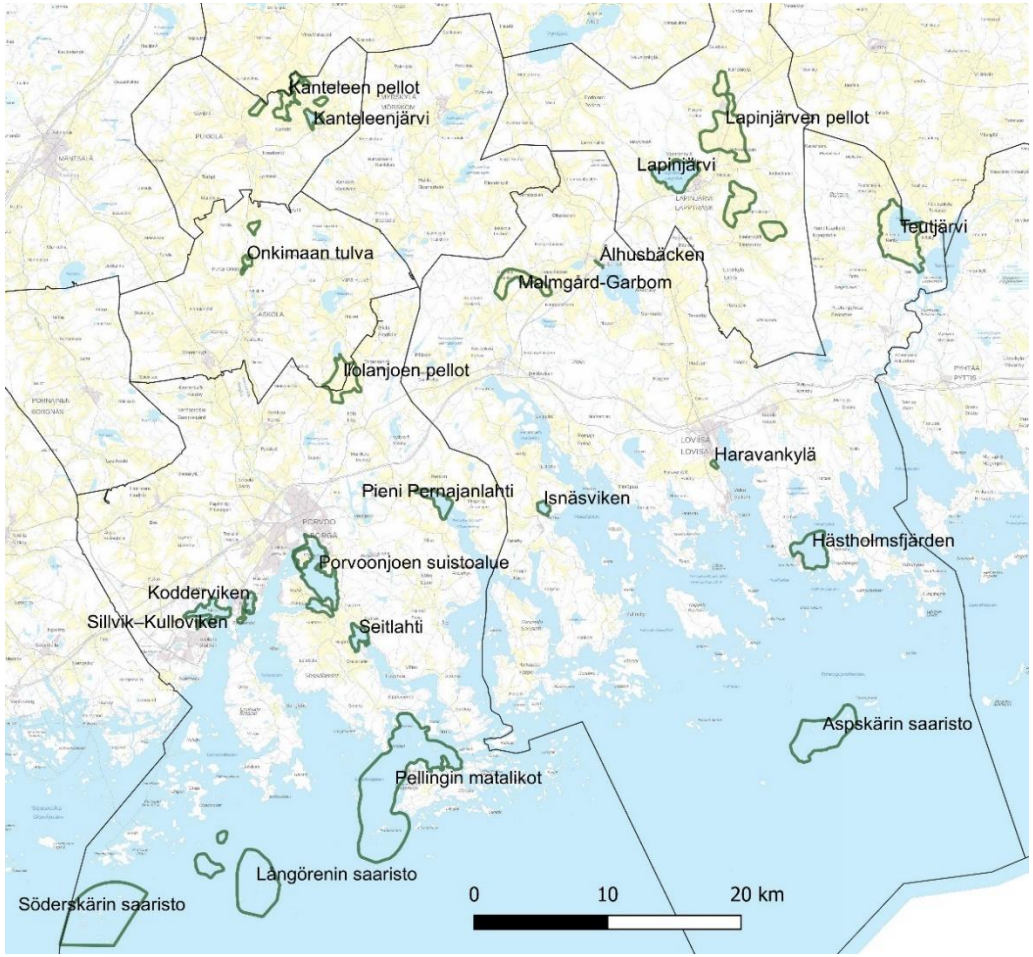
Teksti: Mauri Leivo ja Teemu Lehtiniemi / Valokuvat: Mauri Leivo

Yhteenveto
Tässä yhteenvedossa esittelemme päivitetyn version Porvoon Seudun Lintuyhdistyksen (PSLY) toimialueen (Itä-Uusimaa pois lukien Sipoo) maakunnallisesti tärkeistä lintualueista (MAALI) kerääntymisalueiden osalta.

MAALI-alueiden päivityksemme perustui vesi- ja rantalintujen tärkeimpien lajikohtaisten kerääntymisalueiden tunnistamiseen vuosien 2011–2018 Tiira-havaintoaineiston pohjalta sekä näistä kerääntymisalueista tärkeimpien nimeämiseen MAALI-alueiksi.

Tärkeitä kerääntymisalueita tunnistimme kaikkiaan 44 vesi- ja rantalintulajille (taulukko 1). Muut lajit eivät keräänny muuttoaikoina merkittävissä määrin PSLYn alueella.

Kaikkiaan pystyimme nimeämään aineiston perusteella 21 MAALI-aluetta, jotka sijoittuvat kunnittain seuraavasti: Askola 1, Lapinjärvi 2, Loviisa 7, Porvoo 9 sekä Pukkila 2 (kartta 1).
Ylivoimaisesti tärkeimmät kerääntymisalueet ovat Porvoon Porvoonjoensuisto ja Pukkilan Kanteleen pellot, joista kumpikin on tärkeä kerääntymisalue lähes 30 lajille.

Kartta 1. Itä-Uudenmaan MAALI-alueet 2019. Karttapohja @Maanmittauslaitos.

Osa I: Yleistä

Johdanto

MAALI-selvityksiä on tehty 2000-luvulla ilahduttavan laajalti ympäri Suomea, mikä on palvellut linnustonsuojelua muun muassa kaavoitukseen liittyvissä kysymyksissä.

Porvoon seudun MAALI-alueet tunnistettiin ja julkaistiin ensimmäisen kerran kymmenen vuotta sitten (Lehtiniemi ym. 2009). Silloin mukana olivat myös pesimisalueet, ja MAALI-valintojen pohjana olivat Asannin ym. (2003) esittämät kriteerit kosteikkojen linnustoarvon määrittelemiseksi. Raporttia päivitettiin muutaman vuoden kuluttua (Lehtiniemi ym. 2013, Mäkelä 2013), jolloin uutta oli lähinnä ns. pullonkaula-alueiden lisääminen MAALIin. Ne ilmentävät kapeita lentoreittejä tai tiivistymiä, joita merkittävä määrä lintuja käyttää muuton tai päivittäisen liikehdinnän aikana. PSLYn vuoden 2013 MAALI-raportti on yhdistyksen kotisivuilla, ja alueiden rajaukset saa näkyviin myös Tiira-lintutietopalvelun kartalla havaintoja selatessa.

Aiempien MAALI-selvitysten jälkeen uutta tietoa varsinkin muutonaikaisista lintukerääntymistä on tullut runsaasti, ja tilanne on useiden lajien osalta muuttunut niin paljon – sekä kerääntymisalueiden että niillä havaittujen yksilömäärien osalta – että katsoimme päivityksen olevan paikallaan.
Esimerkiksi monien suurikokoisten lajien – kuten hanhien ja joutsenten – kannat ovat kasvaneet merkittävästi 2010-luvulla, kun taas joidenkin sorsien kannat ovat taantuneet ja lajit uhanalaistuneet.
Päivityksen yhteydessä muutimme myös kriteerit lajiryhmäkohtaisista lajikohtaisiksi (osa I ”Uudistettu valintakriteeristö”).

Tärkeät kerääntymisalueet ovat PSLYn toimialueella paremmin tiedossa kuin pesimisalueet, koska retkeily painottuu vahvasti muuttoaikoihin ja kerääntyvien lajien suosimiin elinympäristöihin (pellot, järvet, merenlahdet, saaristo). Tämänkertaisessa MAALI-tarkastelussa huomioimme myös ulkosaaristoalueet, jotka aiemmin jäivät pois. Vaikka MAALI-päivityksemme lisää tietämystä Porvoon seudun tärkeistä kerääntymisalueista, kattava se ei vieläkään ole. Osassa PSLYn toimialuetta, kuten entisen Ruotsinpyhtään kunnan alueella (mm. Ahvenkoskenlahti ja Kullafjärden), retkeily on edelleen hyvin vähäistä. Joillakin alueilla retkeily taas on vähentynyt takavuosista, kuten Po Pieni Pernajanlahdella.

Toivomme, että tämä katsaus omalta osaltaan kannustaa lintuharrastajia retkeilemään totutuista poikkeavilla kohteilla. Tällainen ”löytöretkeily” tuo mukanaan paitsi mielenkiintoisia retkiä ja yllättäviä havaintoja myös uutta tärkeää tietoa tulevia MAALI-päivityksiä varten. Katsauksesta saa myös hyvää vihiä siitä, minkä suuruiset kerääntymät ovat eri lajeilla merkittäviä tulevien MAALI-päivitysten kannalta ja mitä siten kannattaa ilmoittaa Tiiraan. Samalla kannustamme havainnoijia paikkatietojen (havainnoijan ja linnun paikka) tarkkaan merkintään Tiirassa, koska ne ovat – kuten tästäkin raportista voi päätellä – aivan olennaisia niin MAALI-selvitysten kuin muiden tutkimus- ja suojeluhankkeiden kannalta ja lisäävät havainnon jatkokäyttöarvoa merkittävästi.

Aineisto

Tarkastelussa käytimme yksinomaan BirdLifen Suomen ylläpitämän Tiira-lintutietopalvelun havaintoaineistoa vuosilta 2011–2018. PSLYn alueelta Tiiraan kirjattiin kyseisellä aikajaksolla lähes 250 000 lintuhavaintoa. Lehtiniemi ym. (2009) ovat käsitelleet laajemmin Tiira-aineiston ominaispiirteitä, vahvuuksia ja heikkouksia.

Tämänkertaista MAALI-tarkastelua varten jaoimme PSLYn alueelta kertyneet havainnot lajikohtaisiin tietoaineistoihin. Sen jälkeen kokosimme kustakin lajista kaikki kerääntymishavainnot eriteltyinä 1 x 1 km^2 ruutuihin, jotka sisälsivät joko yhden (yleensä) tai useamman erillisen (harvemmin) lintualueen tietoja. Näistä tunnistettiin ruudut, joilla oli todettu kohdelajien merkittäviä määriä useampana kuin yhtenä vuonna. Tunnistettuamme tärkeimmät kerääntymisalueet lajeittain ja neliökilometriruuduittain kävimme aineiston yksityiskohtaisesti läpi kunkin havainnon paikkatietoja hyväksi käyttäen. Näin pystyimme yksilöimään, mitä kerääntymisaluetta tai -alueita havainnot kussakin ruudussa todellisuudessa koskivat.

Tarkastelimme kutakin vuodenaikaa erikseen, koska niissä on monilla lajeilla

yllättävänkin suuria eroja sekä alueiden että yksilömäärien suhteen. Joillakin lajeilla – kuten jouhisorsalla, kapustarinnalla ja kalatiiralla – kevätkerääntymät Itä-Uudellamaalla ovat suuria, mutta syyskerääntymät pieniä. Toisilla lajeilla – kuten merihanhella, lapasotkalla ja kurjella – tilanne on päinvastainen. Kesällä jotkut vesilintulajit kerääntyvät sulkimaan suurin joukoin ulkosaaristoalueille, jossa niitä ei muulloin tavata yhtä merkittäviä määriä. Talvella puolestaan melkein kaikki tänne viivyttelemään jääneet vesilinnut näyttävät suunnistavan Lo Hästholmsfjärdenille, joka pysyy auki läpi talven. Muina vuodenaikoina atomivoimalan lauhdevesisulan merkitys kerääntymisalueena on paljon vähäisempi.

Kahlaajilla syysmuuttokaudeksi katsottiin myös kesäkuukaudet, sillä valtaosalla lajeja aikuisten lintujen päämuutto tapahtuu kesällä.

Tarkastelualue

Tarkastelussa ovat mukana kaikki Porvoon seudun lintuyhdistyksen (PSLY) toimialueen kunnat: Askola (As), Lapinjärvi (La), Loviisa (Lo), Myrskylä (My), Porvoo (Po) sekä Pukkila (Pu). Edellisen selvityksen jälkeen Liljendal (Li), Pernaja (Pe) ja Ruotsinpyhtää (Ru) ovat liittyneet Loviisaan. PSLYn toimialue vastaa entistä Itä-Uudenmaan maakuntaa lukuun ottamatta Sipoota, joka kuuluu Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen Tringan toimialueeseen.

Tarkasteltavat lajit

Lähtökohtaisesti olemme pyrkineet tunnistamaan ja nimeämään tärkeitä kerääntymisalueita kaikille vesi- ja rantalintulajeille, jotka kerääntyvät Itä-Uudellamaalla pesimisajan ja -alueen ulkopuolella.

Kuitenkin niille lajeille – kuten heinätavi, mustakurkku-uikku, pikkutylli ja vesipääsky – joiden PSLYn alueella havaitut yksilömäärät ovat jääneet merkityksettömän pieniksi, emme ole nimenneet alueita. Näin menettelimme myös sellaisten runsaampien läpimuuttajien kohdalla – kuten kaakkuri, sepelhanhi, mustalintu, allihaahka, meriharakka ja tundrakurmitsa – jotka eivät alueellamme nykytietämyksen mukaan keräänny minnekään, vaan ainoastaan saattavat kesken muuttomatkan levähtää hetken jatkaakseen taas kohta matkaa.

Vaikka myös jotkut maalinnut kerääntyvät suurina parvina suhteellisen vakiintuneilla paikoilla, BirdLifen ohjeistuksen mukaisesti emme ole kuitenkaan huomioineet niitä MAALI-alueiden valinnassa. Ainoa poikkeus on koskikara, jonka tärkeimpiä talvehtimisalueita voidaan BirdLifen ohjeistuksen mukaan nimetä MAALI-alueiksi (PSLYn alueelta valittiin 1). Tällä on pyritty saamaan myös puhdasvetiset virtapaikat mukaan kosteikkojen suojelutarkastelun piiriin.

Uudistettu valintakriteeristö

MAALI-alueiden valinnassa käytimme PSLYn aiemmista MAALI-selvityksistä poikkeavaa kriteeristöä. Sen pohjana on ollut Ellermaan (2011) kehittelemä kriteeristö ja valintasysteemi, joiden avulla on valittu ja sittemmin myös päivitetty Länsi-Uudenmaan (Tringan alueen) tärkeät muutonaikaiset kerääntymisalueet (Ellermaa 2011, Aintila & Ellermaa 2018). Koska Itä- ja Länsi-Uusimaa muodostavat nykyisin yhden yhteisen Uudenmaan maakunnan, katsoimme järkeväksi yhdenmukaistaa naapuriyhdistysten MAALI-prosesseja. Esimerkiksi maakuntakaavoihin osallistumisessa on eduksi, kun koko Uudenmaan hallinnollisella alueella MAALI-valinnat on tehty kutakuinkin samoilla perusteilla. Toki valinnan perusteena olevat lajikohtaiset raja-arvot poikkeavat Itä- ja Länsi-Uudellamaalla monin osin toisistaan (taulukko 2), koska erot mm. maantieteessä, elinympäristöissä sekä havaintoaineiston ja tarkastelualueen laajuudessa ovat selvät. PSLYn alueella 11 lajin raja-arvo oli korkeampi kuin Tringan alueella, 11 lajin jokseenkin sama ja 19 lajin alhaisempi (taulukko 2).

Uudistettu kriteeristö perustuu tärkeimpien lajikohtaisten kerääntymisalueiden tunnistamiseen. Tämä lisää MAALI-verkoston kattavuutta ja monimuotoisuutta, koska se ottaa paremmin huomioon ekologialtaan, elinympäristövaatimuksiltaan ja esiintymiseltään poikkeavien lajien kerääntymisen, kuten haahkan, kuikan ja merisirrin. Väliinputoajia ei tällä menetelmällä jää yhtä helposti kuin aiemmilla kriteereillä, joka perustui paljolti kokonaisten linturyhmien (hanhet, vesilinnut, kahlaajat jne.) yksilömääriin (Lehtiniemi ym. 2009). Lisäksi oma merkittävä lisäarvonsa on silläkin, että nyt tiedämme kunkin kerääntyvän lajin tärkeimmät kerääntymisalueet PSLYn alueella, ja voimme jatkossa seurata kerääntymien alueellista ja määrällistä muuttumista kunkin lajin osalta.

Lajikohtaiset raja-arvot

Uuden MAALI-kriteeristön mukaisesti määrittelimme kullekin lajille numeerisen raja-arvon, joka alueella on ylityttävä tullakseen nimetyksi tärkeäksi kerääntymisalueeksi. Raja-arvon avulla pystyimme tunnistamaan kultakin kerääntyvältä lajilta ainoastaan kaikkein tärkeimmät alueet, mikä on suojelun kannalta hyvä lähtökohta. Teknisesti raja-arvon määrittely oli verraten suoraviivaista, sillä suurimpia Tiiraan ilmoitettuja yksilömääriä tarkastelemalla sopiva kynnysarvo oli useimmille lajeille melko helposti nähtävissä. Toisaalta pidimme tärkeänä määritellä raja-arvot sen verran korkeiksi, että voidaan puhua todellisesta kerääntymisestä. Emme esimerkiksi nähneet mielekkääksi laittaa heinätavin kerääntymisalueiden raja-arvoksi 5 yksilöä (joka havaintoaineiston perusteella olisi ollut sopiva kynnysarvo), koska raja-arvo voi ylittyä yhden poikueen kautta. Tai isosirrille 10 yksilöä, onhan lajin läpimuuttava kanta parisataa tuhatta lintua. Kaikkia lajeja ei vain yksinkertaisesti keräänny alueellamme merkittävissä määrin.

Muutaman suojelun kannalta tärkeän lajin osalta alensimme kuitenkin hieman raja-arvoa. Perustelu lienee itsestään selvä: Punaisen listan ja kansainvälisen suojeluvastuun lajit ovat aina erikoistapauksia, jotka on syytä huomioida tämänkaltaisissa hankkeissa tavanomaista tarkemmin.

Tärkeiden kerääntymisalueiden valinta

Tärkeiden kerääntymisalueiden valinnassa keskeinen sääntö – sen lisäksi että lajikohtaisen raja-arvon on ylityttävä – on se, että kerääntymisen on oltava säännöllistä. Sen vuoksi kriteereihin sisältyy periaate, että raja-arvon oli ylityttävä tärkeällä kerääntymisalueella vähintään 2–5 eri vuotena tarkastelujakson aikana. Näin varmistetaan, ettei mukaan tule yhden kerran tai kauden ihmeitä eikä esiintymiseltään hyvin epäsäännöllisiä lajeja. Esimerkiksi metsä- ja tundrahanhelle emme nimenneet tärkeitä syyskerääntymisalueita, vaikka niillä havaittiinkin isoja kerääntyjämääriä kahtena tarkastelujakson syksynä (2012 ja 2017). Muina syksyinä kyseisten lajien kerääntymät olivat niin vaatimattomia, että katsoimme kerääntymisen liian epäsäännölliseksi.

Pesimisalueiden omasta pesimäkannasta muodostuvia muutonaikaisia kerääntymiä emme ole tässä selvityksessä huomioineet, vaikka ne monilla lajeilla – kuten silkkiuikulla ja nokikanalla – voivat olla suuria. Edellytimme, että valituille MAALI-alueille kerääntyy lintuja muualta niin paljon, että alueen oma pesimäkanta ylittyy selvästi. Toisaalta, jos joillakin pesimisalueilla todetut kerääntymät olivat suurempia kuin muiden alueiden, emme pääsääntöisesti katsoneet näidenkään nimeämistä mielekkääksi. Tältä osin tarkastelu poikkesi Tringan ja muiden lintuyhdistysten MAALI-tarkasteluista, joissa pesiviä lintuja ei ole rajattu pois. Ilman edellä mainittua rajoitusta kriteerit olisivat tuoneet mukanaan merimetsojen, naurulokkien, ruokkien ja muiden yhdyskuntalintujen pesimispaikat, mitä emme katsoneet tässä yhteydessä tarkoituksenmukaiseksi. Ne käsitellään myöhemmin pesimisalueiden omassa MAALI-päivityksessä.

Edellä mainituilla perusteilla ja rajoituksilla tunnistimme tärkeitä kerääntymisalueita kaikkiaan 44 eri vesi- ja rantalintulajille, mikä vastaa reilua 60 %:a Itä-Uudellamaalla säännöllisesti esiintyvistä vesi- ja rantalintulajeista. Useimmille lajeille pystyimme tunnistamaan useita tärkeitä kerääntymisalueita (tyypillisesti 2–4), joillekin lajeista vain yhden, ja kuten jo aiemmin totesimme, aika monelle emme sitä yhtäkään. Kaikkiaan 29 lajia (vajaa 40 % kaikista) jäi tässä selvityksessä ilman tärkeitä kerääntymisalueita. Tavallisin syy tähän oli yksinkertaisesti se, että lajit eivät vain kerääntyneet millekään alueelle merkittävin yksilömäärin.

MAALI-alueiden valinta

Maakunnallisesti tärkeiksi kerääntymisalueiksi on tässä selvityksessä nimetty kaikki ne alueet, jotka ovat yhden lajin kaikkein tärkein kerääntymisalue tai kahden lajin tärkeä kerääntymisalue. Kriteeri on sama, jota käytettiin Tringan alueen MAALI-valinnoissa (Aintila & Ellermaa 2018).

MAALI-alueiden elinympäristöt

Koska kerääntyvistä lajeista valtaosa on vesi- ja rantalintuja, myös MAALI-valinnat painottuvat kosteikkoympäristöihin. Ne eivät ole yleensä yhtä alttiina maankäytön muutoksille kuin maa-alueet, ja lisäksi kosteikoista monet ovat myös suojeltu tai kaavoitettu rakentamisen tai muun lintujen kannalta haitallisen maankäytön ulkopuolelle.

Viljelysmaat ovat niin ikään tärkeitä kerääntymisalueita muuttolinnuille. Esimerkiksi monille isoille linnuille – kuten joutsenille, hanhille ja kurjille – pellot ovat ruokailualueina tärkein yksittäinen elinympäristö muuttomatkoilla, vaikka ne samalla ovatkin yöpymisen, lepäilyn ja peseytymisen suhteen täysin riippuvaisia vesialueista. Viljelysmaiden MAALI-alueet poikkeavat sikäli muista elinympäristöistä, että ihmisen toiminta (viljely) on niillä yleensä edellytys alueen linnustoarvon säilymiselle. Tavallisestihan luonnonsuojelun tavoitteena on estää ihmiskäden liian voimakas jälki luonnossa. Lisäksi peltojen merkitys lintujen kerääntymisalueina saattaa lyhyen ajan sisällä vaihdella ja muuttua kokonaan. Syynä voi olla esimerkiksi viljelykasvin tai -menetelmän muutos, kesannointi, tai vaikkapa ojitus, joka vähentää merkittävästi tulvia. Esimerkiksi Po Kiialassa kanadanhanhien lukumäärä on vähentynyt selvästi viimeisten 10 vuoden aikana sokerijuurikkaan viljelyn hiipumisen myötä.

Ihmistoiminnasta riippuvaisia ovat myös muutamat muut kerääntymisalueet. Vesilinnut talvehtivat Lo Hästholmsfjärdenillä juuri niin kauan, kuin atomivoimala suoltaa lauhdevesiään matalikolle. Myös Po Haikkoonselän ja Po Pirlaxfjärdenin merilokit selviytyvät talvesta vain ja ainoastaan kalastajien jättämien ylijäämäkalojen ja perkuutähteiden turvin. BirdLifen MAALI-ohjeiden mukaan sellaisia alueita, joilla lintujen esiintyminen on riippuvaista ja seurausta ihmisen jatkuvasta roskaamisesta – kuten jäälle jätetyistä roskakaloista tai haaskoista – ei tule nimetä MAALI-alueiksi, vaikka ne ovatkin linnuille tärkeitä.
Sama pätee myös kaatopaikkoihin. Ne jos mitkä ovat ei-luonnollisia, ihmisen äärimmäisen voimakkaasti muokkaamia, suojelun kannalta epämielekkäitä teollisuusalueita. Kaatopaikkojen merkitys linnuille on muutenkin ollut vähenemään päin, sillä niitä on suljettu tiuhaan tahtiin, ja jätehuolto on tehostunut merkittävästi.

Alueiden rajaus

Suojelun kannalta on tärkeää pystyä rajaamaan kartalla mahdollisimman tarkasti ne alueet, jotka ovat kerääntyville linnuille tärkeitä. Täsmälliset aluerajaukset ovat sekä mielekkäämpiä että yhteiskunnallisessa päätöksenteossa toimivampia. Alueiden rajaamisessa pyrimme määrittelemään kerääntyvän lajin tai lajiston käyttämän tärkeimmän ekologisen alueen siltä osin kuin se oli mahdollista Tiira-havaintojen tai oman paikkatuntemuksemme mukaan.

Muutamat MAALI-alueista oli jo aiemmin nimetty IBA- tai FINIBA-alueiksi (Leivo 2000, Leivo 2002, Leivo ym. 2002). Pitäydyimme lähtökohtaisesti näissä vanhoissa aluerajauksissa, mikäli ne olivat edelleen perusteltuja. Kuitenkin niissä tapauksissa, joissa rajaus ei vaikuttanut nykytietojen valossa mielekkäältä, muutimme rajausta. Esimerkkinä tapaukset, joissa vanha rajaus sisälsi ydinalueiden lisäksi myös joitakin vähäarvoisempia osia. Joissakin tapauksissa jaoimme yhden laajan FINIBA-aluekokonaisuuden (kuten Porvoon ulkosaaristo tai Pukkilan Kanteleen alue) useammaksi pienemmäksi MAALI-alueeksi, mikäli se oli alueiden linnustoarvojen suojelun (maankäyttö, kaavoitus), havainnoinnin ja seurannan kannalta mielekkäämpää.

Osalle nyt nimeämistämme MAALI-alueista teimme kokonaan uuden rajauksen, sillä ne olivat aiemmin MAALI- tai muissa projekteissa noteeraamatta jääneitä kohteita.

Valkoviklo Kanteleella.

Osa II: Eri lintulajien tärkeimmät muutonaikaiset kerääntymisalueet Porvoon seudulla

Lukuohjeita
Lajit on esitelty taksonomisessa järjestyksessä.
Lajinimen jälkeen on merkitty isoilla kirjaimilla lajin mahdollinen suojelustatus seuraavasti:

Suomen uhanalaisuusluokat:
CR = äärimmäisen uhanalainen
EN = erittäin uhanalainen
VU = vaarantunut
NT = silmällä pidettävä
RT = alueellisesti uhanalainen laji; tässä tapauksessa metsäkasvillisuusvyöhykkeellä 2a (Lounaismaa–Pohjanmaan rannikko) uhanalainen laji

VAST = Suomen kansainvälinen vastuulaji

EU:n uhanalaisuusluokat:
euCR = äärimmäisen uhanalainen
euEN = erittäin uhanalainen
euVU = vaarantunut
euNT = silmällä pidettävä

Lajinimen alle on merkitty kunkin lajin tärkeiden kerääntymisalueiden valinnassa käytetyt raja-arvot eri vuodenaikoina. Raja-arvot on pyöristetty selkeyden vuoksi 0- tai 5-loppuisiksi noin-arvoiksi, joten esim. 19 havaittua yksilöä täyttää raja-arvon 20. Kunkin lajin tärkeät kerääntymisalueet eri vuodenaikoina on lueteltu paremmuusjärjestyksessä korkeimpien havaittujen yksilömäärien mukaan.

Lajikatsaus
Kyhmyjoutsen *Cygnus olor*
(kevät 40, syksy 50)
Kevätkerääntymien määrittely on hieman hankalaa, sillä valtaosa isoista määristä on laskettu pesimisalueilla. Ainoa selvä tapaus on keväin syksyin alueemme paras kyhmäripaikka Po Seitlahti. Syksyllä erottuu kaksi toisistaan poikkeavaa aluetta. Yhtäältä Seitlahti, jonne lintuja alkaa kerääntyä vasta loppusyksyllä ja jossa ne viivyttelevät jäiden tuloon asti. Loppukesän tärkeäksi kerääntymisalueeksi on puolestaan muodostunut Po Långörenin saaristo, jonne pääosin aikuisia kyhmäreitä kokoontuu (sulkimaan?) loppukesällä mukavia määriä. Lång-örenin saariston oma kanta on alle 10 paria, joten pääosa linnuista on tullut muualta.
Kevät *Po Seitlahti 60–70, Lo Lehtisen matalikot 40–60.*
Syksy *Po Seitlahti 150–195, Po Långörenin saaristo 50–60.*

Laulujoutsen *Cygnus cygnus* VAST
(kevät 100, syksy 130)
2000-luvulla voimakkaasti runsastunut laji, joka kerääntyy nykyään suurin joukoin eri puolilla Itä-Uuttamaata. Useimmiten merkittävät kevät- ja syyskerääntymät havaitaan samoilla paikoilla. Tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue keväin syksyin on Pu Kanteleen pellot, joka on jo pitkään ollut lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 270–370, Lo Teutjärven alue 110–450, Po Kodderviken 130–170, As Onkimaan tulva 120–165, Lo Sävträsk 110–160.*
Syksy *Pu Kanteleen pellot 230–640, Lo Teutjärven alue 230–490, Lo Malmgård–Garpom 130–180, Po Kodderviken 130–150.*

Pikkujoutsen *Cygnus columbianus* euEN
(kevät 10, syksy –)
Harvinainen läpimuuttaja. Luoteis-Euroopan muuttoreitin kanta vain 20000 yksilöä. Lajin vähälukuisuuden ja uhanalaisstatuksen vuoksi raja-arvo on alhainen. Keväällä tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Yleisesti ottaen kerääntyy alueellamme selvästi säännöllisemmin ja runsaampana kuin Länsi-Uudellamaalla (taulukko 2), mihin syynä on kaakkoinen muuttoreitti.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 10–30, As Onkimaan tulva 10–28, La Lapinjärven*

pellot 10–19.
Syksy *Ei kerääny säännöllisesti merkittäviä määriä.*

Metsähanhi *Anser fabalis* VU/EN,VAST
(kevät 1000, syksy –)
2000-luvulla voimakkaasti runsastunut laji, joka kerääntyy nykyään keväisin satapäisinä parvina monille peltoalueille. Parvet oleilevat tyypillisesti pelloilla pitkään, usein lähes kaksi kuukautta. Keväällä tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on jo pitkään ollut lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. 2010-luvulla Lo Teutjärven alueella on kuitenkin havaittu vähintään yhtä suuria määriä. Syksyisin kerääntyy pääsääntöisesti eri paikoilla kuin keväällä. Syyskerääntymien määrittely kuitenkin hankalaa. Useimpina tarkastelujakson syksyinä ei mainittavia kerääntymiä lainkaan, mutta syksyinä 2012 ja 2017 metsähanhia olikin sitten vähän joka paikassa. Epäsäännöllisyyden vuoksi syyskerääntymiä ei nimetty. Valtaosa Itä-Uudellamaalla havaituista metsähanhista kuuluu Luoteis-Venäjällä pesivään alalajiin *A.f.rossicus*, tundrametsähanhi. Nimialalajin *A.f.fabalis*, taigametsähanhi, päämuuttoreitti kulkee lännempänä. *Fabaliksen* suomalainen pesimäkanta on luokiteltu vaarantuneeksi, pohjoisimmassa Lapissa hyvin harvinaisena pesivä *rossicus* puolestaan erittäin uhanalaiseksi.
Kevät *Lo Teutjärven alue 3500–12000, Pu Kanteleen pellot 2000–n.10000, As Onkimaan tulva 850–11700.*
Syksy *Ei kerääny säännöllisesti merkittäviä määriä.*

Tundrahanhi *Anser albifrons*
(kevät 1000, syksy –)
2000-luvulla Suomessa läpimuuttajana erittäin voimakkaasti runsastunut laji, joka kerääntyy keväisin satapäisinä parvina monille peltoalueille. Parvet oleilevat pelloilla pitkään, usein lähes kaksi kuukautta. Esiintyminen samankaltaista kuin tundrametsähanhella. Keväällä tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on ollut jo pitkään lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. 2010-luvulla Lo Teutjärven alueella on kuitenkin havaittu yhtä suuria määriä. Useimpina tarkastelujakson syksyinä ei merkittäviä kerääntymiä lainkaan, mutta syksyinä 2012 ja 2017 tundrahanhia nähtiin runsaasti monin paikoin. Epäsäännöllisyyden vuoksi tärkeitä syyskerääntymiä ei nimetty. Kerääntyy alueellamme selvästi runsaampana kuin Länsi-Uudellamaalla (taulukko 2), sillä lajin päämuuttoreitti on kaakkoinen.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 2500–n.5000, Lo Teutjärven alue 2500–5000, As Onkimaan tulva 700–2600.*
Syksy *Ei kerääny säännöllisesti merkittäviä määriä.*

Merihanhi *Anser anser*
(kevät 30, syksy 300)
Keväällä ennen pesinnän alkua merihanhia kerääntyy vähäisessä määrin rannikon merenlahdille ja pelloille. Porvoon paikkojen lisäksi Lo Sarvisalon–Kabbölen seuduilla näyttäisi kokoontuvan säännönmukaisesti isoja määriä paikallisia lintuja (jopa yli 80 yks), mutta havaintoja sieltä on toistaiseksi liian vähän MAALI-arviointiin. Syksyllä kerääntymät ovat kymmenkertaisesti suurempia (poikueet ja pesimättömät mukana), ja niitä on rannikon lisäksi sisämaan pelloilla.
Kevät *Po Vessön pohjoisosan pellot 35–90, Po Porvoonjoensuisto 53–64, Po Seitlahti 30–70.*
Syksy *La Lapinjärven pellot 400–570, Lo Teutjärven alue 300–650, Lo Hudofjärden 400, Lo Isnäs 300–400.*

Kanadanhanhi *Branta canadensis*
(kevät 200, syksy 500)
Vaikka kanadanhanhi kuuluu ns. vieraslajeihin — ihmisen tuomiin lajeihin — nimesimme sen tärkeimmät kerääntymisalueet. Vieraslajistatuksen vuoksi emme ole kuitenkaan huomioineet lajin kerääntymiä MAALI-alueiden valinnassa. Keväällä ylivoimaisesti tärkein ja ainoa merkittävä kerääntymisalue on tätä nykyä Po Kodderviken, jossa 2000-luvun alussa Mikko Katajan johdolla aloitettu kauraruokinta houkuttelee alkukeväällä paikalle runsaasti ”kanukkeja”, kuten muitakin hanhia ja joutsenia. Kodderviken määrät ovat kasvaneet tarkastelujaksolla noin kaksinkertaisiksi. Syksyllä kerääntymät ovat paljon suurempia (poikueet ja pesimättömät mukana), ja niitä on rannikon lisäksi kauempana sisämaassa. Po Kiialassa tavattiin vielä kymmenisen vuotta sitten enemmän kanadalaisia kuin missään muualla Suomessa (esim. syksyllä

2007 peräti 1500 p), mutta 2010-luvulla maksimimäärät ovat jääneet kolmasosaan tästä. Syynä vähenemiseen on luultavasti sokerijuurikkaan viljelyn hiipuminen.
Kevät *Po Kodderviken 255–305*
Syksy *La Lapinjärvi 700–930, Lo Malmgård–Garpom 500–950, La Lapinjärven pellot 500–900, Po Porvoonjoensuisto 600–700, Po Kodderviken 500–600*

Valkoposkihanhi *Branta leucopsis*
(kevät 2000, syksy 15000)
2000-luvulla erittäin voimakkaasti läpimuuttajana runsastunut laji, joka kerääntyy syksyllä kymmen- tai jopa satatuhatpäisinä parvina peltoaukeille. Aivan viime vuosina isoja kerääntymiä on alettu havaita myös keväisin. Syksyllä hanhiparvet oleilevat pelloilla pitkään, usein reilusti yli kuukauden, keväällä kerääntyminen on lyhytaikaisempaa. Kerääntyy alueellamme selvästi runsaampana kuin Länsi-Uudellamaalla (taulukko 2), sillä lajin päämuuttoreitti on kaakkoinen.
Kevät *Lo Teutjärven alue 18000–30000, Pu Kanteleen pellot 3000–6000, Po–As Ilolanjoen pellot 2200–5200.*
Syksy *Lo Teutjärven alue 100000–250000, La Lapinjärven pellot 30000–75000, La Lapinjärvi 35000–50000, Pu Kanteleen pellot 15000–42000.*

Sepelhanhi *Branta bernicla*
Ei varsinaisia kerääntymisalueita. Kevätmuutolla hetkellisesti levähtäviä hyvinkin suuria parvia voi nähdä ulkosaaristossa. Ei pesi Suomessa, mutta esiintyy melko runsaana läpimuuttajana ulkosaaristossa lähinnä keväisin.

Haapana *Anas penelope* VU,VAST,euVU
(kevät 200, syksy 200)
Keväällä suurimpia määriä tavataan merenlahdilla, lintujärvillä, ulkosaaristossa sekä ennen kaikkea peltotulvilla. Ylivoimaisesti tärkein kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla keväisin lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Syksyllä kerääntymät painottuvat merenlahdille.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 400–420, Po Söderskärin saaristo 220–300.*
Syksy *Lo Isnäsviken 200–420, Po Porvoonjoensuisto 220–298, Po Kodderviken 185–270.*

Harmaasorsa *Anas strepera*
(kevät –, syksy 20)
Laji pesii PSLY:n alueella varsin harvalukuisena, eikä läpimuuttoa juuri esiinny. Ainoa merkittävä (syksyinen) kerääntymisalue on Po Porvoonjoensuisto.
Kevät *Ei keräänny merkittäviä määriä.*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 29–35.*

Tavi *Anas crecca* VAST
(kevät 350, kesä 80, syksy 200)
Suurimmat kerääntymät tavataan merenlahdilla ja peltotulvilla. Keväällä ylivoimaisesti tärkein kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Kesällä sulkivia lintuja (pääasiassa koiraita) kerääntyy mukavia määriä Po Porvoonjoensuistoon, joka on keväästä syksyyn tavien suosima alue.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 850–2200, Po Porvoonjoensuisto 350–580.*
Kesä *Po Porvoonjoensuisto 80–120*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 250–530.*

Sinisorsa *Anas platyrhynchos*
(kevät 400, syksy 400, talvi 50)
Suurimmat kerääntymät tavataan merenlahdilla ja peltotulvilla. Vaihtelevia määriä ”pläidejä” sinnittelee vuosittain talven yli Lo atomivoimalan sulassa (Hästholmsfjärden) sekä Po Kilpilahden jalostamon lauhdevesisulalla (Sillvik–Kulloviken).
Kevät *Pu Kanteleen pellot 1000–1300, Po Sillvik–Kulloviken 750–1380, Po Porvoonjoensuisto 580–610, As Onkimaan tulva 400–600.*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 500–1050, Pu Kanteleen pellot 400–480*
Talvi *Lo Hästholmsfjärden 50–350, Po Sillvik–Kulloviken 70-290.*

Jouhisorsa *Anas acuta* VU,euVU
(kevät 30, syksy –)
Keväällä suurimpia määriä tavataan rehevillä lintujärvillä ja merenlahdilla. Eniten ja säännöllisimmin jouhisorsia kerääntyy Pu Kanteleen pelloille, joka on

samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 90–150, Lo Teutjärven alue 50–130, Pu Kanteleenjärvi 46–140, As Onkimaan tulva 32–65, Po Porvoonjoensuisto 31–47*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Heinätavi *Anas querquedula* VU,euVU
Ei keräänny merkittäviä määriä. Enimmillään on havaittu 2010-luvulla vain puolentusinaa lintua, mikä periaatteessa ylittyy yhdellä poikueella. Laji on taantunut ja pesii PSLYn alueella hyvin harvinaisena, eikä läpimuuttoa juuri esiinny.

Lapasorsa *Anas clypeata*
(kevät 20, syksy 30)
Harvalukuinen ja vaatelias rehevien lintuvesien laji, jonka merkittävin kerääntymisalue keväin syksyin on Po Porvoonjoensuisto. Syksyllä suiston merkitys korostuu, koska se on rauhoitettu metsästykseltä. Vuosittaiset määrät näyttävät vaihtelevan suuresti, kuten monilla muillakin eteläisillä lajeilla. Selvästi parhaita lapasorsavuosia ovat olleet 2012 ja 2015.
Kevät *Po Porvoonjoensuisto 32–45, Pu Kanteleen pellot 21–26, Po Pieni Pernajanlahti 19–20.*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 40–110.*

Punasotka *Aythya ferina* CR,euVU
(kevät 10, syksy 20)
Poikkeuksellisesti tämän harvalukuisen, voimakkaasti taantuneen, meillä äärimmäisen uhanalaiseksi ja EUn alueellakin vaarantuneeksi luokitellun lajin kerääntymisalueet on nimetty vuosien 2014–2018 perusteella, koska määrät ovat vähentyneet merkittävästi tarkastelujakson alkuvuosien (2011–2013) jälkeen. Myös Tringan alueella on havaittu samanlainen määrien väheneminen 2010-luvulla (Aintila & Ellermaa 2018). Lajin taantumisen ja uhanalaisstatuksen vuoksi raja-arvot ovat alhaisia. Pu Kanteleella monet linnut oleilevat ensin tulvalla, josta ne siirtyvät järvelle tämän vapauduttua jäistä.
Kevät *Pu Kanteleenjärvi 14–29, Po Porvoonjoensuisto 10–22.*
Syksy *Po Kodderviken 30–80, Po Porvoonjoensuisto 20–45.*

Tukkasotka *Aythya fuligula* EN,VAST
(kevät 100, kesä 70, syksy 100, talvi 100)
Suurimmat kerääntymät tavataan lintujärvillä, merenlahdilla sekä saariston matalikoilla. Kesällä sulkivia lintuja (pääasiassa koiraita) kerääntyy ulkosaaristoon. Mukavia määriä tukkasotkia talvehtii Lo atomivoimalan sulassa (Hästholmsfjärden).
Kevät *Po Seitlahti 200–360, Po Porvoonjoensuisto 220–305, La Lapinjärvi 100–150.*
Kesä *Po Söderskärin saaristo 70–180.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 250–530, La Lapinjärvi 170–500, Po Söderskärin saaristo 170–360, Po Kodderviken 125–185, Po Porvoonjoensuisto 105–250.*
Talvi *Lo Hästholmsfjärden 110–130.*

Lapasotka *Aythya marila* EN,euVU
(kevät –, syksy 20)
Harvalukuinen läpimuuttaja, joka kerääntyy alueellamme säännöllisesti vain syksyisin. Keväällä on havaittu hetkellisesti muutolta pysähtyneitä, toisinaan isojakin parvia, ei varsinaisia kerääntymiä. Suomen uhanalaisuusstatus koskee maamme omaa pesimäkantaa, jota ei Itä-Uudenmaan saaristossa esiinny nimeksikään. Itä-Uudellamaalla kerääntyvät linnut kuuluvat kuitenkin Luoteis-Venäjällä pesivään kantaan, joka on paljon runsaampi, joskin taantunut ja uhanalainen sekin.
Kevät *Ei keräänny merkittäviä määriä.*
Syksy *La Lapinjärvi 40–220, Po Söderskärin saaristo 20–45.*

Haahka *Somateria mollissima* EN,VAST,euEN
(kevät 1000, syksy 1000)
Pesii runsaana, joskin selvästi taantuvana ulkosaaristossamme. Kaikki isoimmat kerääntymät on havaittu alueilla, joilla on vahva pesimäkanta (Po Söderskärin saaristo 1500 paria, Po Långörenin saaristo 500 paria). Mukaan otettujen kerääntymien yksilömäärät ovat kuitenkin niin suuria, että niihin sisältyy paljon muualtakin tulleita lintuja. Syksyllä suurimmat määrät lasketaan heinä–elokuun vaihteen molemmin puolin, toisin sanoen pesinnän jälkeen

ennen varsinaista syysmuuttoa. Syyskerääntymät koskevat lähes yksinomaan naaraita ja nuoria.
Kevät *Po Söderskärin saaristo 5500–7500.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 2080–3250.*

Allihaahka *Polysticta stelleri* VAST,euEN
Ei varsinaisia kerääntymisalueita. Kevätmuutolla hetkellisesti levähtäviä parvia voi nähdä ulkosaaristossa. Ei pesi Suomessa.

Alli *Clangula hyemalis* NT,euVU
(kevät 3000, syksy 3000)
Alueellamme havaitut kerääntymät koskevat pääsääntöisesti vain hetkellisesti muutolta levähtämään pysähtyneitä, toisinaan isojakin parvia. Po Söderskärin saariston matalikoille kerääntyy kuitenkin merkittäviä määriä alleja pidemmäksi aikaa sekä keväällä että syksyllä.
Kevät *Po Söderskärin saaristo 3200–8000.*
Syksy *Po Söderskärin saaristo 3800–10500.*

Mustalintu *Melanitta nigra*
Ei varsinaisesti keräänny alueellamme, vaikka kevätmuutolla hetkellisesti levähtäviä, toisinaan isojakin parvia voi nähdä ulkosaaristossa. Syksyisin suurimmat paikallismäärät yleensä vain muutamia kymmeniä.

Pilkkasiipi *Melanitta fusca* VU,VAST,euVU
(kevät –, kesä 150, syksy –)
Muuttoaikoina ei varsinaisesti keräänny alueellamme, mutta muutolta hetkellisesti levähtäviä parvia havaitaan ulkosaaristossa. Syksyisin suurimmat paikallismäärät yleensä vain muutamia kymmeniä.
Kesällä ulkosaaristossa on havaittu yllättävän suuria kerääntymiä. Näyttäisi siltä, että ainakin Luoteis-Venäjällä pesivän arktisen kannan hyvien poikastuottovuosien jälkeen tänne jää runsaasti esiaikuisia lintuja viettämään kesää (sulkimaan?). Ulkosaariston oma uhanalainen pesimäkantamme on pieni ja tuottaa vain vähän poikasia.
Kevät *Ei keräänny merkittäviä määriä.*
Kesä *Lo Aspskärin saaristo 600–2200, Lo Hamnskär 250–600, Po Söderskärin saaristo 150–750, Po Långörenin saaristo 160–680.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Telkkä *Bucephala clangula* VAST
(kevät 100, kesä 60, syksy 150, talvi 100)
Suurimmat kerääntymät tavataan merenlahdilla ja saariston matalikoilla. Kesällä sulkivia lintuja (pääasiassa koiraita) kerääntyy ulkosaaristoon. Huomattavia määriä telkkiä talvehtii vuosittain Lo atomivoimalan sulassa (Hästholmsfjärden).
Kevät *Po Sillvik–Kulloviken 150–200, Po Pellingin länsi- ja eteläpuoliset matalikot 130–200, Pu Kanteleen pellot 100–145.*
Kesä *Lo Aspskärin saaristo 70–140, Po Söderskärin saaristo 60–73.*
Syksy *La Lapinjärvi 190–250.*
Talvi *Lo Hästholmsfjärden 140–375.*

Uivelo *Mergus albellus* VAST
(kevät 30, syksy 40)
Suurimmat kerääntymät tavataan rehevillä merenlahdilla ja lintujärvillä, missä uivelot jahtaavat pikkukaloja ruovikoiden reunoissa. Syksyllä parhaat kerääntymät nähdään lokakuun lopulta marraskuun puoliväliin. Uiveloita talvehtii vuosittain Lo atomivoimalan sulassa (Hästholmsfjärden). Uivelokerääntymät ovat pienentyneet ainakin Po Porvoonjoensuistossa, jossa 1990-luvulla nähtiin säännöllisesti keväisin yli 200 lintua.
Kevät *Po Porvoonjoensuisto 60–130, Lo Kullafjärden 30–58, Po Sillvik–Kulloviken 30–40.*
Syksy *La Lapinjärvi 120–200, Po Porvoonjoensuisto 50–70.*

Tukkakoskelo *Mergus serrator* NT,VAST,euVU
Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.

Isokoskelo *Mergus merganser* NT,VAST
(kevät 350, syksy 200, talvi 100)
Suurimmat isokoskelokerääntymät tavataan laajoilla, kalaisilla merenlahdilla. Syksyllä hyviä kerääntymiä myös isoilla järvillä sekä ulkosaaristossa, jonne keskikesästä alkaen kokoontuu sulkivia koiraita, pesinnässään epäonnistuneita

lintuja, pesimättömiä esiaikuisia sekä myöhemmin kesällä naaraita poikueineen. Isokoskelo on karaistunut lintu, jonka pääjoukot viivyttelevät vesillämme jäiden tuloon asti. Lo atomivoimalan sulassa (Hästholmsfjärden) koskeloita jopa talvehtii vuosittain merkittäviä määriä. Isokoskeloiden kulta-ajat ovat ohi, sillä 1990-luvulla esimerkiksi Po Porvoonjoensuistossa laskettiin vuosittain yli 3000 koskeloa. Laji onkin ajautunut 2000-luvulla Punaiseen kirjaan.
Kevät *Po Porvoonjoensuisto 520–1150, Po Pieni Pernajanlahti 490–1200, Lo Gammelbyviken 350–520.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 390–575, Po Söderskärin saaristo 380–455, Po Kodderviken 280–380, Po Seitlahti 200–460, La Lapinjärvi 200–780, Po Onas 210–360.*
Talvi *Lo Hästholmsfjärden 230–460.*

Kaakkuri *Gavia stellata*
Ei keräänny merkittäviä määriä. Kevätmuutolla voi ulkosaaristossa nähdä hetkellisesti joitakin kymmeniä levähtäviä, jotka pian jatkavat matkaansa.

Kuikka *Gavia arctica*
(kevät 30, syksy –)
Alueella havaitut kerääntymät koskevat pääsääntöisesti vain hetkellisesti muutolta pysähtyneitä lintuja. Keväällä ennen päämuuttoa Po Pellinkiä ympäröiville matalikoille kerääntyy kuitenkin jo huhtikuun loppupuolella merkittäviä määriä kuikkia, jotka luultavimmin ovat lähiseudun pesimäkantaa. Linnut odottelevat merellä pesimäjärvien sulamista. Samalla alueella levähtää myöhemmin toukokuussa hyviä määriä myös arktisia kuikkia.
Kevät *Pellingin matalikot 90–270.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Silkkiuikku *Podiceps cristatus* NT
Ei tiettävästi keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella. Suurimmat kerääntymät on tavattu pesimäpaikoilla merenlahdilla ja lintujärvillä, ja niiden yksilömäärät ovat vastanneet kutakuinkin oletettua pesimäkannan kokoa. Lisäksi varsinkin syysmuuton aikaan sisä- ja ulkosaariston rajamaille kertyy parvia, joiden sijainti vaikuttaa vaihtelevan jonkin verran vuosittain. Pesimisalueiden ulkopuolisista kerääntymisalueista tarvittaisiin lisää tietoa.

Härkälintu *Podiceps grisegena* NT
(kevät 30, syksy –)
Alueella havaitut kerääntymät koskevat pääsääntöisesti vain hetkellisesti muutolta pysähtyneitä lintuja. Ennen toukokuista päämuuttoa joillekin ulkosaariston matalikoille kerääntyy kuitenkin huhtikuun puolivälistä alkaen hyviä määriä härkälintuja.
Kevät *Po Pellingin matalikot 35–80, Po Söderskärin saaristo 27–42.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Mustakurkku-uikku *Podiceps auritus* EN,euVU
Ei keräänny alueellamme merkittäviä määriä. Harvalukuinen pesimälaji koko maassa.

Merimetso *Phalacrocorax carbo*
Esiintymiseltään varsin hankala laji, jolle ei nimetty tärkeitä kerääntymis-alueita. Pääosa isoista kerääntymistä havaittu pesimisalueilla. Pesimäkolonioiden linnut saattavat käydä ruokailemassa myös varsin kaukanakin pesimäkoloniasta, mutta ruokailuparvet ovat usein suhteellisen pieniä pesimäkolonioiden kokoon nähden. Suuria yöpymisparvia voi nähdä erityisesti syksyisin lähes kaikkialla ulkosaaristoalueilla, missä linnut kokoontuvat puuttomille luodoille nukkumaan.

Harmaahaikara *Ardea cinerea*
(kevät 20, syksy –)
Keväällä isoimmat kerääntymät havaittu merenlahdilla pesimäyhdyskuntien liepeillä. Pesiviä lintuja koskevat ruokailevien haikaroiden kerääntymät on otettu mukaan, koska koloniat eivät sijaitse kerääntymisalueilla ja isoja kerääntymiä havaitaan jo ennen pesinnän alkua. Pesinnän jälkeen haikarat näyttävät häipyvän alueelta sangen nopeasti, sillä merkittäviä syyskerääntymiä ei ole tavattu säännöllisesti millään paikalla.
Kevät *Po Porvoonjoensuisto 40–76, Po Seitlahti 22–25.*

Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Nokikana *Fulica atra* EN
Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella. Pesii paikoin kohtalaisen runsaana meren-lahdillamme ja lintujärvillämme.

Kurki *Grus grus*
(kevät 50, syksy 200)
PSLYn alue jää kurjen päämuuttoreittien ulkopuolelle, joten niitä kerääntyy suhteellisen vähäisiä määriä. Yksi poikkeus kuitenkin on: Loviisan luoteisosan pelloilla on 2010-luvulla kerääntynyt vuosittain satoja kurkia, syksyllä parhaimmillaan jopa 800. Kurkien kerääntymisdynamiikka on samanlainen kuin hanhien ja joutsenten: ruokailu pelloilla, yöpyminen lähistön isommilla vesialueilla.
Kevät *Lo Malmgård–Garpom 50–530, Po–As Ilolanjoen pellot 50–260, Pu Kanteleen pellot 50–190.*
Syksy *Lo Malmgård–Garpom 500–800.*

Meriharakka *Haematopus ostralegus* euVU
Ei keräänny merkittäviä määriä. Pesii harvakseltaan ulkosaaristossamme, minkä lisäksi melko runsasta läpimuuttoa Luoteis-Venäjälle.

Kapustarinta *Pluvialis apricaria* RT
(kevät 200, syksy 50)
PSLYn alueella ainoastaan läpimuuttajana esiintyvä kapustarinta kuuluu harvoihin kahlaajiin, jotka kerääntyvät miltei yksinomaan pelloilla. Keväällä suuria määriä voi nähdä pitkään, joinakin vuosina jopa kuukauden päivät huhtikuun puolivälistä alkaen. Syksyllä laji on paljon vähälukuisempi pääjoukkojen muuttaessa pysähtymättä yli.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 400–740, La Lapinjärven pellot 260–700, Po–As Ilolanjoen pellot 150–260.*
Syksy *La Lapinjärven pellot 50–105.*

Tundrakurmitsa Pluvialis squatarola
Ei keräänny alueellamme merkittäviä määriä. Ei pesi Suomessa, mutta esiintyy melko runsaana läpimuuttajana ulkosaaristossa lähinnä keväisin.

Töyhtöhyyppä *Vanellus vanellus* euVU
(kevät 350, syksy 200)
Keväällä tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Syksyllä suuria määriä havaitaan selvästi pitemmällä ajalla (heinäkuun alusta syyskuun puoliväliin), sillä pesinnässään epäonnistuneet linnut, vanhat naaraat, vanhat koiraat ja nuoret linnut kerääntyvät kaikki vähän eri aikoina.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 450–725, Po–As Ilolanjoen pellot 370–400.*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 260–440, La Lapinjärven pellot 190–300.*

Pikkutylli *Charadrius dubius* NT
Harvinainen pesimälaji, joka ei juuri keräänny muuttoaikoina parviin.

Tylli *Charadrius hiaticula*
(kevät –, syksy 40)
Pesii melko harvalukuisena ulkosaaristossamme, mutta suurimmat levähtäjämäärät koostunevat pääosin arktisista linnuista. Syksyllä tyllejä kerääntyy monin paikoin ulkosaaristossa. Suurimmat määrät havaitaan vanhojen lintujen päämuuton aikaan elokuun ensimmäisen kolmen viikon aikana.
Kevät *Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 89–125, Po Söderskärin saaristo 41–82.*

Pikkukuovi *Numenius phaeopus* RT,VAST
Ei keräänny merkittäviä määriä. Melko runsas läpimuuttaja lähinnä keväisin.

Kuovi *Numenius arquata* NT,VAST,euVU
(kevät 80, syksy –)
Kuovien kerääntymistä on vaikea tunnistaa, koska kuovit kerääntyvät yleensä samoilla peltoalueilla missä pesivät. Ainoa pesimisalueiden ulkopuolinen alue, jossa paikallisia kuoveja on havaittu runsaasti (useina keväinä yli 100 lintua), on Po Porvoonjoensuisto. Siellä kuovit levähtävät kuitenkin vain hetkellisesti

eivätkä varsinaisesti kerääntyy. Suurimmat määrät havaitaan alueellamme huhtikuun puolivälin kahta puolta. Syksyllä laji poistuu pesimisalueiltaan ilman suurempaa kokoontumista.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 65–100*
Syksy *Ei kerääny merkittäviä määriä.*

Punakuiri *Limosa lapponica* NT
Ei kerääny merkittäviä määriä. Esiintyy melko runsaana läpimuuttajana ulkosaaristossa lähinnä keväisin. Läpimuuttajat kuuluvat pääosin Luoteis-Venäjällä pesivään runsaaseen kantaan, kun taas Lapissa pesivä oma harvalukuinen, silmällä pidettävä kantamme muuttaa pääasiassa länsirannikkoa pitkin.

Karikukko *Arenaria interpres* EN,VAST,euEN
Ei kerääny merkittäviä määriä. Pesii harvakseltaan ulkosaaristossamme, minkä lisäksi jonkin verran läpimuuttoa Luoteis-Venäjälle.

Isosirri *Calidris canutus*
Ei kerääny merkittäviä määriä. Ei pesi Suomessa, mutta esiintyy melko runsaana läpimuuttajana ulkosaaristossa lähinnä keväisin.

Suokukko *Calidris pugnax* CR,euEN
(kevät 150, syksy 50)
Keväällä ylivoimaisesti tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Lajin kevätesiintyminen on riippuvaista tulvista ja päämuuton aikaisista säistä. Syksyllä suokukkoja tavataan selvästi niukemmin ja pitemmällä ajalla, sillä vanhojen koiraiden, vanhojen naaraiden ja nuorten muutto tapahtuvat kaikki eri aikoina, tulvat ovat epäsäännöllisiä, eikä sopivia lieterantoja meillä juuri ole. Parhaat kerääntymämme koskevat nuoria lintuja elokuun puolivälistä syyskuun puoliväliin. Kanta taantunut voimakkaasti 2000-luvulla koko EU:ssa. Lajin taantumisen ja uhanalaisstatuksen vuoksi raja-arvoja on hieman alennettu.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 480–1200, Pu Kanteleenjärvi 160–400, As Onkimaa 150–250.*
Syksy *La Lapinjärven pellot 150–300, Pu Kanteleen pellot 95–130, Po Porvoonjoensuisto 55–72.*

Jänkäsirriäinen *Calidris falcinellus* NT,VAST
Ei kerääny säännöllisesti merkittäviä määriä. Esiintyy harvalukuisena ja epäsäännöllisenä läpimuuttajana lähinnä keväisin. Keväällä 2015 parhaalla sirriäispaikallamme Lo Haravankylässä nähtiin yli 20 lintua, muuten parhaat kerääntymät ovat olleet sielläkin alle 10 lintua.

Kuovisirri *Calidris ferruginea* euVU
Ei kerääny merkittäviä määriä. Ei pesi Suomessa, mutta esiintyy Itä-Uudellamaalla harvalukuisena läpimuuttajana lähinnä syksyisin.

Lapinsirri *Calidris temminckii* EN
(kevät 10, syksy –)
Harvalukuinen laji, jota harvoin tapaa missään merkittäviä määriä, etenkään syksyllä. Avointen lietteiden sijaan suosii peitteisempiä rantamutalikkoja. Lajin vähälukuisuuden ja uhanalaisuusstatuksen vuoksi raja-arvo on alhainen.
Kevät *Po Porvoonjoensuisto 10–24, Lo Haravankylä 10–22, Pu Kanteleen pellot 10–20.*
Syksy *Ei kerääny merkittäviä määriä.*

Suosirri *Calidris alpina* NT/EN
(kevät –, syksy 150)
Keväällä ei varsinaisia kerääntymisalueita, mutta muutolta hetkellisesti levähtämään pysähtyviä, toisinaan isojakin parvia voi nähdä eri puolilla ulkosaaristoa. Syksyllä suosirrejä kerääntyy kaikkialla ulkosaaristossa. Suurimmat määrät havaitaan vanhojen lintujen päämuuton aikaan heinäkuun puolivälistä elokuun alkuun. Omat läpimuuttajamme kuuluvat Luoteis-Venäjällä pesivään hyvin runsaaseen nimialalajin *C.a.alpina* kantaan, kun taas Lapissa pesivä oma harvalukuinen, silmälläpidettävä kantamme muuttaa pääasiassa länsirannikkoa pitkin. Erittäin uhanalainen etelänsuosirri *C.a.schinzii* pesii hyvin harvinaisena siellä täällä rannikollamme, ja sitä tavataan PSLYn alueella vain satunnaisesti.

Kevät *Ei varsinaisia kerääntymiä.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 280–700, Po Söderskärin saaristo 130–360.*

Merisirri *Calidris maritima* EN,euNT
(kevät –, syksy10)
Harvalukuinen arktinen laji, jota tavataan myöhäissyksyllä Itämeren alueen ulkoluodoilla.
Kevät *Ei keräänny merkittäviä määriä.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 10–19.*

Pikkusirri *Calidris minuta* CR
Ei keräänny alueellamme merkittäviä määriä, esiintyy Itä-Uudellamaalla harvalukuisena läpimuuttajana lähinnä syksyisin. Uhanalaisuusstatus koskee Suomen pesimäkantaa, joka on erittäin vähälukuinen. Itä-Uudellamaalla nähdyt linnut kuulunevat Luoteis-Venäjällä pesivään paljon runsaampaan kantaan.

Vesipääsky *Phalaropus lobatus* VU
Ei keräänny merkittäviä määriä.

Rantasipi *Actitis hypoleucos* VAST,euNT
Ei keräänny merkittäviä määriä.

Metsäviklo *Tringa ochropus*
(kevät 15, syksy –)
Harvalukuinen laji, jonka ainoa merkittävä ja säännöllinen kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 16–42*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Mustaviklo *Tringa erythropus* NT,VAST,euNT
(kevät 20, syksy –)
Keväällä isoimmat määrät on havaittu lähinnä tulvapelloilla, ja päämuutto on yleensä hyvin lyhtyaikainen.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 30–54, Po Porvoonjoensuisto 20–40, As Onkimaan tulva 18–73.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä.*

Valkoviklo *Tringa nebularia* NT,RT,VAST
(kevät 25, syksy 15)
Keväällä ylivoimaisesti tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Syksyllä parhaat valkoviklokerääntymät on havaittu ulkosaaristossa, heinäkuun puolivälistä elokuun puoliväliin.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 90–120, Po Porvoonjoensuisto 25–65, As Onkimaan tulva 32–41.*
Syksy *Lo Aspskärin saaristo 20–44, Po Söderskärin saaristo 17–28, Po Långörenin saaristo 16–21.*

Liro *Tringa glareola* NT,RT,VAST
(kevät 100, syksy 50)
Keväällä tärkein ja säännöllisin kerääntymisalue on Pu Kanteleen pellot, joka on samalla lajin merkittävin kerääntymisalue koko Uudellamaalla. Syksyllä liroja tavataan isompia määriä vain rannikolla ja ulkosaaristossa. Syksyn päämuutto tapahtuu jo heinä–elokuussa, ja lajin kokonaismuuttoaika on selvästi pitempi kuin keväällä, jolloin muutto tapahtuu hyvin intensiivisesti toukokuun alkupuoliskolla.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 360–700, Pu Kanteleenjärvi 200–700, Po Porvoonjoensuisto 170–390.*
Syksy *Po Långörenin saaristo 85–110, Po Porvoonjoensuisto 50–90, Lo Haravankylä 50–70.*

Punajalkaviklo *Tringa totanus* NT,euVU
Ei keräänny merkittäviä määriä. Pesii harvakseltaan ulkosaaristossamme, jonkin verran myös läpimuuttoa Luoteis-Venäjälle.

Jänkäkurppa *Lymnocryptes minimus* RT,VAST
Ei tiettävästi keräänny merkittäviä määriä. Tiiraan ilmoitetut havainnot eivät kuitenkaan välttämättä kerro koko totuutta lajin esiintymisestä Itä-Uudellamaalla, sillä laji on äärimmäisen piilotteleva ja vaikea huomata. Corvus-

lehden katsausten mukaan 1990-luvun alussa Lo Haravankylästä ”kompattiin” parhaimmillaan peräti 15 minikurppaa ja Po Fladanin rantaniityltäkin 8. Yleensä takavuosien parhaat ilmoitetut määrät olivat kuitenkin selvästi maltillisempia, 2–4 yksilöä vuosittain. 2000-luvulla ”jänkhäjoonaksia” on ilmoitettu vähemmän, mutta kuvastaako se todellista tilannetta, sitä on vaikea sanoa. Rantaniittyjen komppaus lienee ainakin vähäisempää kuin ennen. Lisäksi Fladanilla laidunnuksen loppuminen ja sitä seurannut niityn umpeenkasvu ovat muuttaneet oloja kurpalle epäsuotuisiksi.

Taivaanvuohi *Gallinago gallinago* NT
(kevät 25, syksy 30)
Vaikeasti havaittava kähmyilijä, jonka kerääntymät lienevät todellisuudessa Tiiraan kirjattuja suurempia. Esimerkiksi Po Porvoonjoen suiston ja Lo Gammelbyvikenin laajoille kosteikkorannoille ”mahtuu” runsaasti kurppia, joita ei perusretkeilyllä havaitse. Toisinaan suuria määriä voi nähdä satunnaisilla tulvalampareilla, joita ei kuitenkaan ole nimetty kerääntymisalueiksi.
Kevät *Pu Kanteleen pellot 38–55, Po–As Ilolanjoen pellot 29–91, Lo Malmsby 26–31.*
Syksy *Po Porvoonjoensuisto 35–45.*

Riskilä *Cepphus grylle* VU,VAST,euVU
Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.

Ruokki *Alca torda* VAST
Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.

Räyskä *Hydroprogne caspia* euNT
(kevät 30, syksy –)
Harvalukuinen laji, joka pesii ulkosaaristossamme muutamissa yhdyskunnissa. Vain yksi merkittävä kerääntymisalue pesimisalueiden ulkopuolella.
Kevät *Po Seitlahti 35–62.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.*

Kalatiira *Sterna hirundo* VAST
(kevät 100, syksy –)
Keväällä eniten tiiroja nähdään ulkosaaristossa, jossa pääosa kerääntymien linnuista lienee kuitenkin alueiden omaa pesimäkantaa. Ruokailevia ja läpimuuttavia tiiroja nähdään kuitenkin toukokuun lopulla monin paikoin merenlahdilla ja lintujärvillä, joista La Lapinjärvi on kerääntymisalueena selvästi merkittävin. Syksyllä tulkinta on myös hieman pulmallista, sillä suurimmat kerääntymät nähdään elokuun puolivälissä ulkosaariston pesimisalueilla. Olemme tulkinneet, että ne koskevat pääosin alueen omaa pesimäkantaa.
Kevät *La Lapinjärvi 200–780.*
Syksy *Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden ulkopuolella.*

Pikkulokki *Hydrocoloeus minutus* VAST
(kevät 100, syksy –)
Harvalukuinen laji, jonka Porvoon seudun pesimäkanta on hiipunut tiettävästi vain muutamiin pienehköihin yhdyskuntiin. Keväällä suurimmat määrät on yleensä tavattu reheväkasvuisilla merenlahdilla ja lintujärvillä, joista La Lapinjärvi ylivoimaisesti merkittävin ja säännöllisin. Muualla isot kerääntymät ovat yleensä olleet hyvin lyhytaikaisia ja epäsäännöllisiä. Syksyllä ei ole todettu varsinaisia kerääntymiä, vaan isoimmat määrät on havaittu loppusyksyllä ulkosaaristossa huonon sään pysäyttäessä hetkellisesti muuton.
Kevät *La Lapinjärvi 140–400.*
Syksy *Ei keräänny säännöllisesti merkittäviä määriä.*

Naurulokki *Chroicocephalus ridibundus* VU
Ei nimetty kerääntymisalueita, koska suurimmat määrät nähdään pesimisalueilla, kaatopaikkojen vaikutuspiirissä tai pelloilla toukotöiden mukaan suuresti vaihdellen.

Kalalokki *Larus canus*
(kevät –, syksy 500)
Keväisten kerääntymien määrittely on hankalaa. Valtaosa linnuista nähdään ulkosaaristossa, jossa pääosa linnuista lienee pesiviä. Lokit käyvät ruokailemassa laajalla alueella saaristossa, merenlahdilla, lintujärvillä sekä suurin joukoin myös pelloilla. Toukotöiden aikaan niitä näkyy vaihtelevasti

vähän kaikkialla viljelysmailla, ei vain tietyillä vakituisilla kerääntymispaikoilla. Syksyllä kerääntymisalueiden arviointi niin ikään hieman pulmallista, sillä suurimmat kerääntymät nähdään ulkosaariston pesimisalueilla. Koska suurin osa saariston kannasta kuitenkin jättää pesimisalueen heinä–elokuussa, olemme tulkinneet, että syys–lokakuussa kerääntyvät linnut (joita tässä on yksinomaan tarkasteltu) ovat pääosin muuttajia. Lisäksi syyskerääntymien yksilömäärät ovat niin suuria, että enin osa linnuista täytyy olla muualta tulleita.

Kevät *Ei selväpiirteisiä kerääntymisalueita pesimisalueiden ulkopuolella.*

Syksy *Po Söderskärin saaristo 800–960, Lo Aspskärin saaristo 600–780, Po Långörenin saaristo 500–750.*

Selkälokki *Larus fuscus* EN,VAST

Ei keräänny merkittäviä määriä. Ulkosaariston pesimäkanta on taantunut voimakkaasti, ja laji pesii alueellamme nykyään varsin vähälukuisena.

Harmaalokki *Larus argentatus* VU,euVU

Ei keräänny merkittäviä määriä pesimisalueiden, talvisten kalastusalueiden tai kaatopaikkojen vaikutuspiirin ulkopuolella. Jätehuollon tehostuminen ja uudelleen organisointi Po Domargårdin kaatopaikalla on vähentänyt siellä viime vuosina selvästi orgaanisen jätteen määrää ja sitä kautta lokkien määrää. Sama koskee koko Suomen ja laajemminkin EUn tilannetta. Siksi laji päätyi vuonna 2019 Suomen Punaiselle listalle.

Merilokki *Larus marinus* VU

(talvi 30)

Keväällä ja syksyllä isoimmat paikallismäärät ilmoitetaan saariston pesimisalueilta, joten ne koskenevat pääosin pesiviä lintuja. Alueellemme jää talvehtimaan merkittäviä määriä merilokkeja, jotka sinnittelevät talven yli kalastajien jättämien ylijäämäkalojen ja perkuutähteiden turvin. Harmaalokilta se ei näytä onnistuvan. BirdLifen ohjeiden mukaisesti emme kuitenkaan käyttäneet merilokin kalastusjätteisiin perustuvia kerääntymisalueita MAALI-alueiden valinnassa.***Laji*** *päätyi vuonna 2019 Suomen Punaiselle listalle samasta syystä kuin harmaalokki.*

Talvi *Po Haikkoonselkä–Emäsalonselkä 70–160, Po–Lo Pirlaxfjärden–Korsfjärden 30–50.*

Koskikara *Cinclus cinclus* VU

(talvi 4)

Alueellamme havaitut koskikaramäärät ovat varsin pieniä, Tiira-aineiston perusteella useimmiten vain 1–2 lintua. Vain yhdellä paikalla, Lo Ålhusbäckenillä, karoja talvehtii säännöllisesti puolenkymmentä. La Porlammin kosket ylittää sekin todennäköisesti lajille asetetun raja-arvon, mutta toistaiseksi tiedot sieltä ovat liian puutteelliset. Alueen MAALI-kelpoisuus voitaisiin parhaiten varmistaa säännöllisillä, koko koskialueen kattavilla laskennoilla.Talvella 2016/17 BirdLifen koordinoiman valtakunnallisen laskennan perusteella maamme talvikannaksi arvioitiin 3930–4950 lintua, josta Porvoon seudun osuus oli 40–50.

Talvi *Lo Ålhusbäcken 4–5.*

Valkoposkihanhia Ilolanjoella.

Osa III: Porvoon seudun maakunnallisesti tärkeät muutonaikaiset lintujen kerääntymisalueet

Tässä osiossa luettelemme kaikki Porvoon seudun lintuyhdistyksen (PSLY) toimialueen uuden päivityksen mukaiset MAALI-kerääntymisalueet, jotka yhdessä muodostavat keskeisen osan MAALI-verkostoa. Myöhemmin täydennämme verkostoa päivittämällä tärkeimpien pesimisalueiden listan.

Aineiston perusteella PSLYn alueella on 21 maakunnallisesti tärkeää kerääntymisaluetta (taulukko 1), jotka sijoittuvat kunnittain seuraavasti: Askola 1, Lapinjärvi 2, Loviisa 7, Porvoo 9 sekä Pukkila 2. MAALI-alueet sijoittuvat melko tasaisesti eri puolille Itä-Uuttamaata, niin ulkosaaristoon, merenlahdille kuin sisämaahan (kartta 1).

Selvästi PSLYn ylivoimaisesti merkittävimmiksi kerääntymisalueiksi nousivat odotetusti Po Porvoonjoensuisto ja Pu Kanteleen pellot, jotka kuuluvat samalla myös koko Uudenmaan tärkeimpiin ja monipuolisimpiin kerääntymisalueisiin. Porvoonjoensuistossa kerääntyy keväin syksyin paljon erityisesti sorsia (myös kokosukeltajia) sekä kahlaajia. Kanteleella puolestaan kerääntyy suuria lintumääriä erityisesti kevättulvien aikaan, ja pääosissa ovat tuolloin joutsenet, hanhet, puolisukeltajat sekä kahlaajat.

Porvoonjoensuistossa ylittyi 27 lajin PSLYn alueelle asetettu raja-arvo, Kanteleen pelloilla 26 lajin. Selvästi tärkein kerääntymisalue Kanteleen pellot oli 16 lajille keväällä ja/tai syksyllä, Porvoonjoensuisto yhdeksälle. Kanteleen pelloilla peräti 20 lajia ”läpäisi” myös Tringan alueen keskimäärin selvästi korkeammat raja-arvot (taulukko 2). Länsi-Uudellamaalla ainoastaan Espoon Laajalahti ja Helsingin Vanhankaupunginlahti–Viikki olivat useammalle lajille tärkeitä kerääntymisalueita kuin Kantele, kun kriteerinä pidetään Tringan raja-arvoja.

Saaristoalueista tärkeimmiksi osoittautuivat Po Söderskärin (15 tärkeää kerääntymää) ja Po Långörenin saaristot (11). Muita edustavia kerääntymisalueita olivat mm. As Onkimaan tulva (9), La Lapinjärvi (9), Lo Teutjärven alue (8), La Lapinjärven pellot (7) sekä Po Seitlahti (7). Jos verrataan vuosien 2019 ja 2013 MAALI-alueverkostoja kerääntymisalueiden osalta, niin huomataan että 2019 alueita oli 44 % enemmän (21 vs 16) (taulukko 3). Eroavaisuus oli kuitenkin vielä tätäkin suurempi (56 %), sillä kummassakin MAALI-tarkastelussa oli sellaisia alueita, joita toisessa ei ollut (2019 seitsemän ”ässää”, 2013 kolme). Osa erosta selittyy ulkosaaristoalueiden mukaan ottamisella 2019, osa parantuneella aineistolla, osa muuttuneilla valintakriteereillä tai lintujen esiintymisen muutoksilla.

Nuori uivelo

			Po Porvoonjoen suisto	Pu Kanteleen pellot	Po Söderskärin saaristo	Po Långörenin saaristo	As Onkimaan tulva	La Lapinjärvi	Lo Teutjärven alue	La Lapinjärven pellot	Po Seitlahti	Po Koddervikenin	Po-As Illolanjoen pellot	Lo Aspskärin saaristo	Lo Hästholmsfjärden	Po Silvik–Kulloviken	Pu Kanteleenjärvi	Lo Malmgård-Garpom	Po Pellingin matalikot	Lo Haravankylä	Po Pikkupernajanlahti	Lo Isnäsviken	Lo Ålhusbäcken	Lo Gammelbyviken	Lo Sävträsk	Lo Lehtisen matalikot	Po Vessön pohj.osan pellot	Po Onas	Lo Hudofjärden	Lo Hamnskär	Lo Malmsby	Lo Kullafjärden
laji	kausi	aluemäärä	27	26	15	11	9	9	8	7	7	6	5	4	4	4	4	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kyhmyjoutsen	kevät	2									2															2					
kyhmyjoutsen	syksy	2				2					1																				
laulujoutsen	kevät	5		1			2		1			2													2						
laulujoutsen	syksy	4		1					1			2						2													
pikkujoutsen	kevät	3		2			2			2																					
metsähanhi	kevät	3		1			2		1																						
tundrahanhi	kevät	3		1			2		1																						
merihanhi	kevät	3	2								2																2				
merihanhi	syksy	4							2	2												2							2		
valkoposkihanhi	kevät	3		2					1				2																		
valkoposkihanhi	syksy	4		2				2	1	2																					
haapana	kevät	2		1	2																										
haapana	syksy	3	2									2										2									
harmaasorsa	syksy	1	2																												
tavi	kevät	2	2	1																											
tavi	kesä	1	2																												
tavi	syksy	1	1																												
sinisorsa	kevät	4	2	1			2									1															
sinisorsa	syksy	2	1	2																											
sinisorsa	talvi	2													2	2															
jouhisorsa	kevät	5	2	1			2		2								2														
lapasorsa	kevät	3	1	2																	2										
lapasorsa	syksy	1	1																												
punasotka	kevät	2	2														1														
punasotka	syksy	2	2									1																			
tukkasotka	kevät	3	1					2			1																				
tukkasotka	kesä	1			2																										
tukkasotka	syksy	5	2		2	1		2				2																			
tukkasotka	talvi	1													1																
lapasotka	syksy	2			2			1																							
haahka	kevät	1			1																										
haahka	syksy	1				1																									
alli	kevät	1			1																										
alli	syksy	1			1																										
pilkkasiipi	kesä	4			2	2								1																2	

			Po Porvoonjoen suisto	Pu Kanteleen pelot	Po Söderskärin saaristo	Po Långörenin saaristo	As Onkimaan tulva	La Lapinjärvi	Lo Teutjärven alue	La Lapinjärven pellot	Po Seitlahti	Po Kodderviken	Po-As Illolanjoen pellot	Lo Aspskärin saaristo	Lo Hästholmsfjärden	Po Sillvik–Kulloviken	Pu Kanteleenjärvi	Lo Malmgård-Garpom	Po Pellingin matalikot	Lo Haravankylä	Po Pikkupernajanlahti	Lo Isnäsviken	Lo Ålhusbäcken	Lo Gammelbyviken	Lo Sävträsk	Lo Lehtisen matalikot	Po Vessön pohj.osan pellot	Po Onas	Lo Hudofjärden	Lo Hamnskär	Lo Malmsby	Lo Kullafjärden
telkkä	kevät	3		2												2			2												
telkkä	kesä	2			2									1																	
telkkä	syksy	1						1																							
telkkä	talvi	1													1																
uivelo	kevät	3	1													2															2
uivelo	syksy	2	2					1																							
isokoskelo	kevät	3	1																	1			2								
isokoskelo	syksy	6			1	1		2			2	2															2				
isokoskelo	talvi	1													1																
kuikka	kevät	1																1													
härkälintu	kevät	2			2													1													
harmaahaikara	kevät	2	1								2																				
kurki	kevät	3		2									2				2														
kurki	syksy	1															1														
kapustarinta	kevät	3		1						2			2																		
kapustarinta	syksy	1								2																					
töyhtöhyyppä	kevät	2		1									2																		
töyhtöhyyppä	syksy	2	1							2																					
tylli	syksy	2			2	1																									
kuovi	kevät	1		1																											
suokukko	kevät	3		1			2										2														
suokukko	syksy	3	2	2						1																					
lapinsirri	kevät	3	2	2															2												
suosirri	syksy	2			2	1																									
merisirri	syksy	1				2																									
metsäviklo	kevät	1		1																											
mustaviklo	kevät	3	2	1			2																								
valkoviklo	kevät	3	2	1			2																								
valkoviklo	syksy	3			2	2								2																	
liro	kevät	3	2	1													1														
liro	syksy	3	2			1													2												
taivaanvuohi	kevät	3		2									2																	2	
taivaanvuohi	syksy	1	2																												
räyskä	kevät	1									1																				
kalatiira	kevät	1						1																							
pikkulokki	kevät	1						1																							
kalalokki	syksy	3			1	2								2																	
koskikara	talvi	1																				1									

Taulukko 1. Lintulajit ja niiden tärkeimmät kerääntymisalueet PSLYn alueella eri vuodenaikoina. Kyseisen lajin selvästi tärekin alue merkitty symbolilla "1", muut tärkeät alueet symbolilla "2".

Huomaa, että joillakin lajeilla voi olla kaksi muista selvästi erottuvaa aluetta, toisilla ei yhtään. Lihavoinnilla kirjoitetut alueet valittu MAALI-aleuiksi, muut eivät.

		PSLY		TRINGA	
Laji	Kausi	Raja-arvo	Alueita	Raja-arvo	Alueita
kyhmyjoutsen	kevät	40	2	100	4
kyhmyjoutsen	syksy	50	2	100	5
laulujoutsen	kevät	100	5	150	5
laulujoutsen	syksy	130	4	150	5
pikkujoutsen	kevät	***10***	3	5	1
metsähanhi	kevät	***1000***	3	300	5
tundrahanhi	kevät	***1000***	3	150	5
merihanhi	kevät	30	2	80	4
merihanhi	syksy	300	4	1400	4
valkoposkihanhi	kevät	***2000***	3	350	5
valkoposkihanhi	syksy	***15000***	3	7000	4
haapana	kevät	200	2	200	3
haapana	syksy	200	3	500	4
harmaasorsa	syksy	20	1	150	3
tavi	kevät	350	2	450	3
tavi	syksy	200	1	600	3
sinisorsa	kevät	400	4	600	3
sinisorsa	syksy	400	2	600	2
jouhisorsa	kevät	30	5	40	3
lapasorsa	kevät	20	3	30	3
lapasorsa	syksy	30	1	90	3
punasotka	kevät	10	2	14	10
punasotka	syksy	***20***	2	10	5
tukkasotka	kevät	100	3	650	2
tukkasotka	syksy	100	5	1200	2
lapasotka	syksy	20	2	20	3
haahka	kevät	1000	1	5000	2
haahka	syksy	1000	1	5000	3
alli	kevät	3000	1	3000	5
alli	syksy	***3000***	1	2000	6
telkkä	kevät	100	3	450	3
telkkä	syksy	150	1	800	3
uivelo	kevät	30	3	70	3
uivelo	syksy	40	2	50	6
isokoskelo	kevät	350	3	400	3
isokoskelo	syksy	200	6	500	3
kuikka	kevät	***30***	1	25	1
härkälintu	kevät	***30***	2	20	4
kurki	kevät	50	3	130	2
kurki	syksy	200	1	200	4
kapustarinta	kevät	200	3	300	3
kapustarinta	syksy	50	1	50	2
töyhtöhyyppä	kevät	350	2	350	3
töyhtöhyyppä	syksy	200	2	250	3
tylli	syksy	40	2	70	3
kuovi	kevät	***80***	1	60	3
suokukko	kevät	150	3	240	3
suokukko	syksy	50	3	230	3
lapinsirri	kevät	10	3	20	3
suosirri	syksy	***150***	2	70	4
mustaviklo	kevät	20	3	30	3
valkoviklo	kevät	25	3	60	3
valkoviklo	syksy	15	3	25	3
liro	kevät	100	6	480	3
liro	syksy	50	3	160	3
taivaanvuohi	kevät	25	3	60	3
taivaanvuohi	syksy	30	1	50	3
räyskä	kevät	***30***	1	20	2
pikkulokki	kevät	***100***	1	90	3
koskikara	talvi	4	1	7	3

Taulukko 2. Lajikohtaiset raja-arvot ja vertailu Tringaan. Raja-arvot, jotka ovat PSLYn alueella suuremmat kuin Tringassa, on ***lihavoitu ja kursivoitu.***

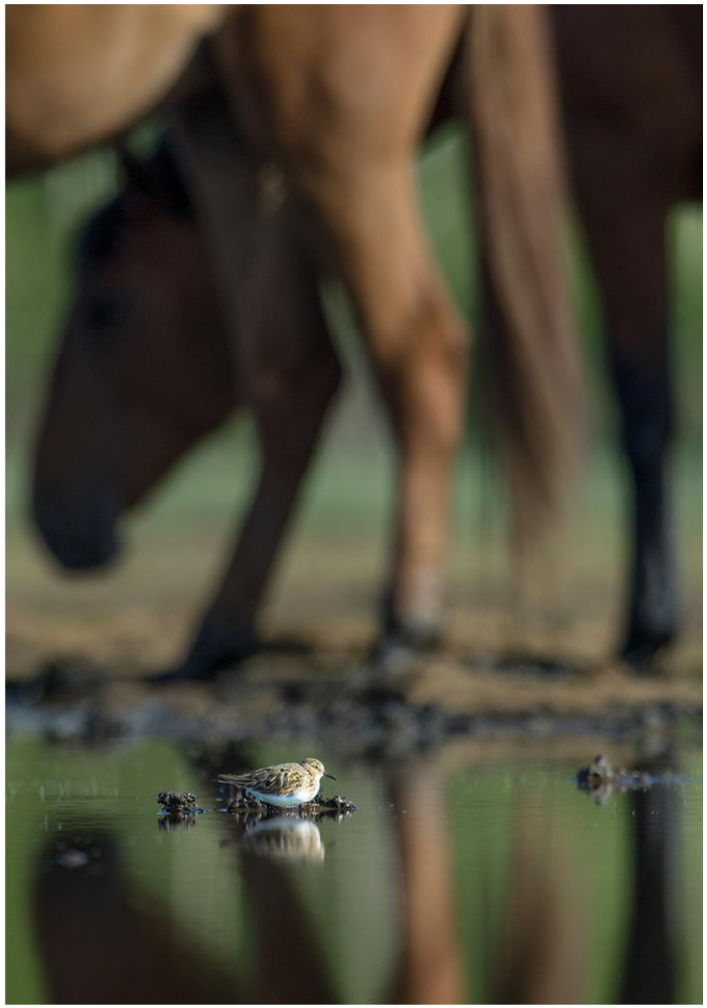
	2019	2013
Askola		
Onkimaan tulva	x	x
Lapinjärvi		
Lapinjärvi	x	x
Lapinjärven pellot	x	x
Loviisa		
Aspskärin saaristo	x	-
Gammelbyviken	-	x
Haravankylä	x	x
Hopomträsket	-	x
Hästholmsfjärden	x	-
Isnäsviken	x	x
Malmgård-Garpom	x	x
Sarvilahti Storängarna	-	x
Teutjärven alue	x	x
Ålhusbäcken	x	-
Porvoo		
Ilolanjoen pellot (osittain Askolaa)	x	x
Kodderviken	x	x
Långörenin saaristo	x	-
Pellingin länsi- ja eteläpuoliset matalikot	x	x
Pieni Pernajanlahti	x	-
Porvoonjoen suisto	x	x
Seitlahti	x	x
Sillvik–Kulloviken	x	-
Söderskärin saaristo	x	-
Pukkila		
Kanteleenjärvi	x	x
Kanteleen pellot	x	x
YHTEENSÄ	**21**	**16**

Taulukko 3. Vuosien 2019 ja 2013 MAALI-alueverkostojen vertailu PSLYn alueella. x = nimetty MAALI-alueeksi, - = ei nimetty.

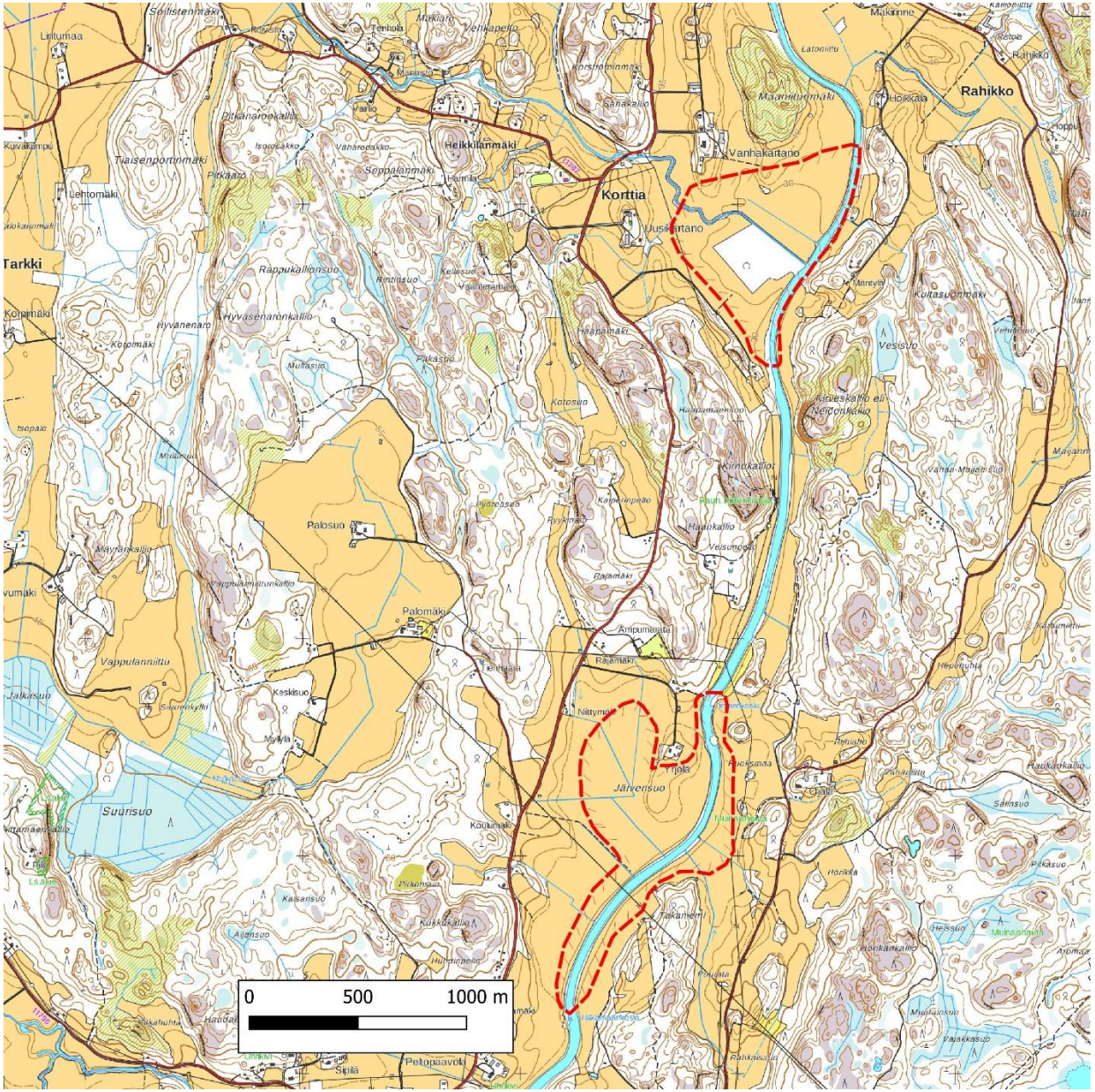
MAALI-alueluettelo

MAALI-kerääntymisalueet olemme luetelleet aakkosjärjestyksessä siten, että kunkin kunnan alueet tulevat aina kerralla perä jälkeen. Alueen nimen alapuolella on alueen nro (IBA-tietokannassa) ja pinta-ala. Kaikkien MAALI-alueiden rajaukset on nähtävissä osoitteessa psly-bnff.com/MAALI-raportti2019.

Valintaperusteina olleet lajit on lueteltu taksonomisessa järjestyksessä. Lajien perässä olevat numerot ilmentävät havaittujen kerääntymähuippujen yksilömäärien vaihteluväliä muutamana parhaana havaintovuotena. Verrattaessa sitä lajin raja-arvoon, voidaan päätellä kuinka reilusti raja-arvo ylittyi vai jäikö rima värisemään merkkinä hiuksenhienosta ylityksestä.

Lapinsirri Haravankylän kosteikolla. Taustalla laiduntavia hevosia.

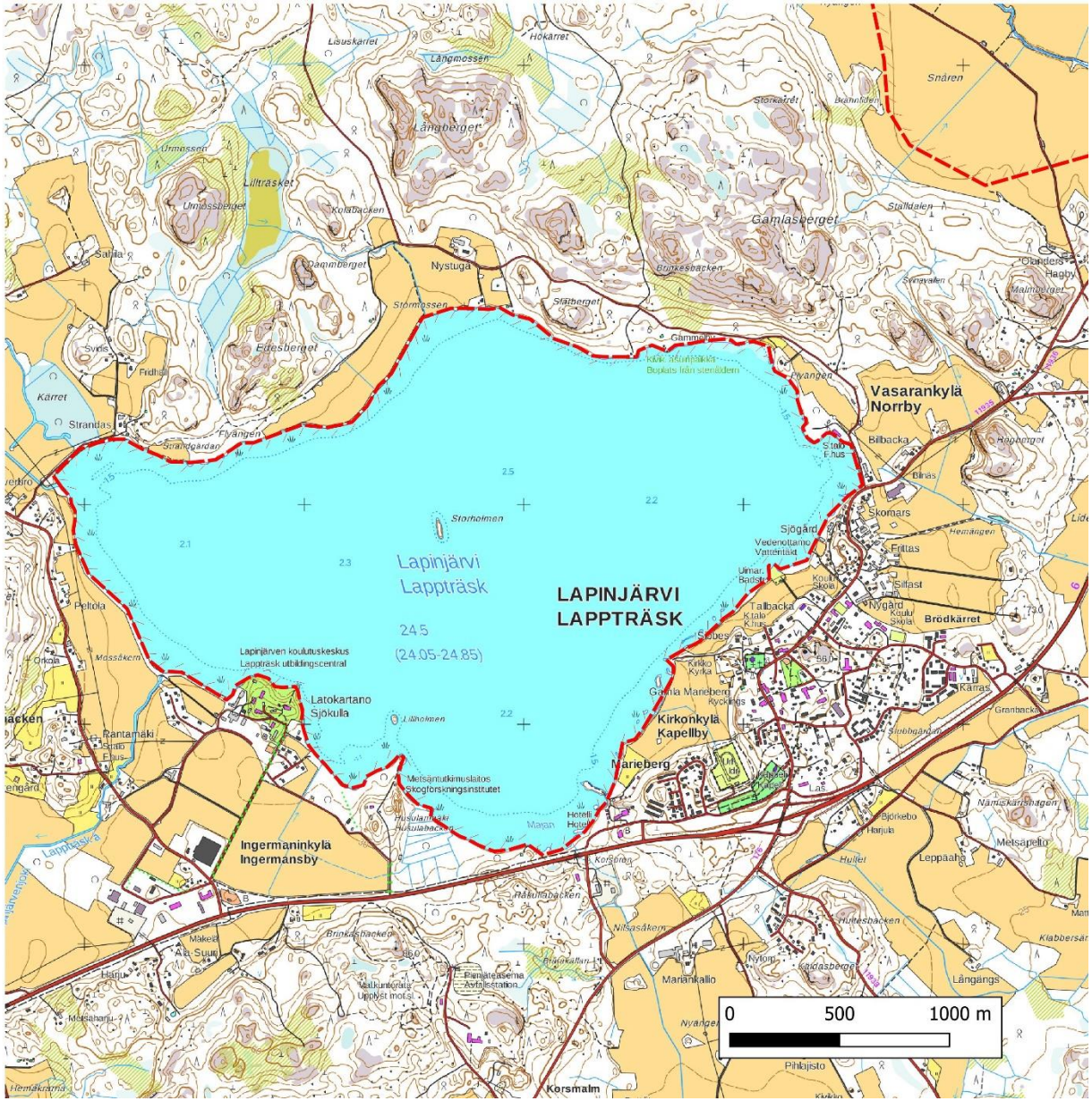

Askola, Onkimaan tulva

nro230053, A=104 ha

Metsäseutujen keskellä Porvoonjokivarren avarassa laaksossa sijaitseva peltoalue, jossa keväisin tulva-aikaan kerääntyy hyvin monipuolinen valikoima isoja lintuja, sorsia ja kahlaajia. Näistä varsinkin hanhet käyvät ruokailemassa myös lähiseudun muilla pelloilla, joita ei ole kuitenkaan otettu mukaan rajaukseen. Osa linnuista, erityisesti hanhista, liikkuu tämän paikan ja 15 km pohjoisempana sijaitsevan Pu Kanteleen peltojen välillä. Rajauksessa mukana myös 2 km pohjoisempana Porvoonjoen varrella sijaitseva Korttian tulva, jota erityisesti hanhet ja joutsenet käyttävät jatkuvasti vaihtoehtoisena oleilupaikkana. Syksyllä paikan merkitys lintujen kerääntymisalueena on vähäinen.

Kevät *Laulujoutsen 120–165, pikkujoutsen 10–28, metsähanhi 850–11700, tundrahanhi 700–2600, sinisorsa 400–600, jouhisorsa 32–65, suokukko 150–250, mustaviklo 18–73, valkoviklo 32–41.*

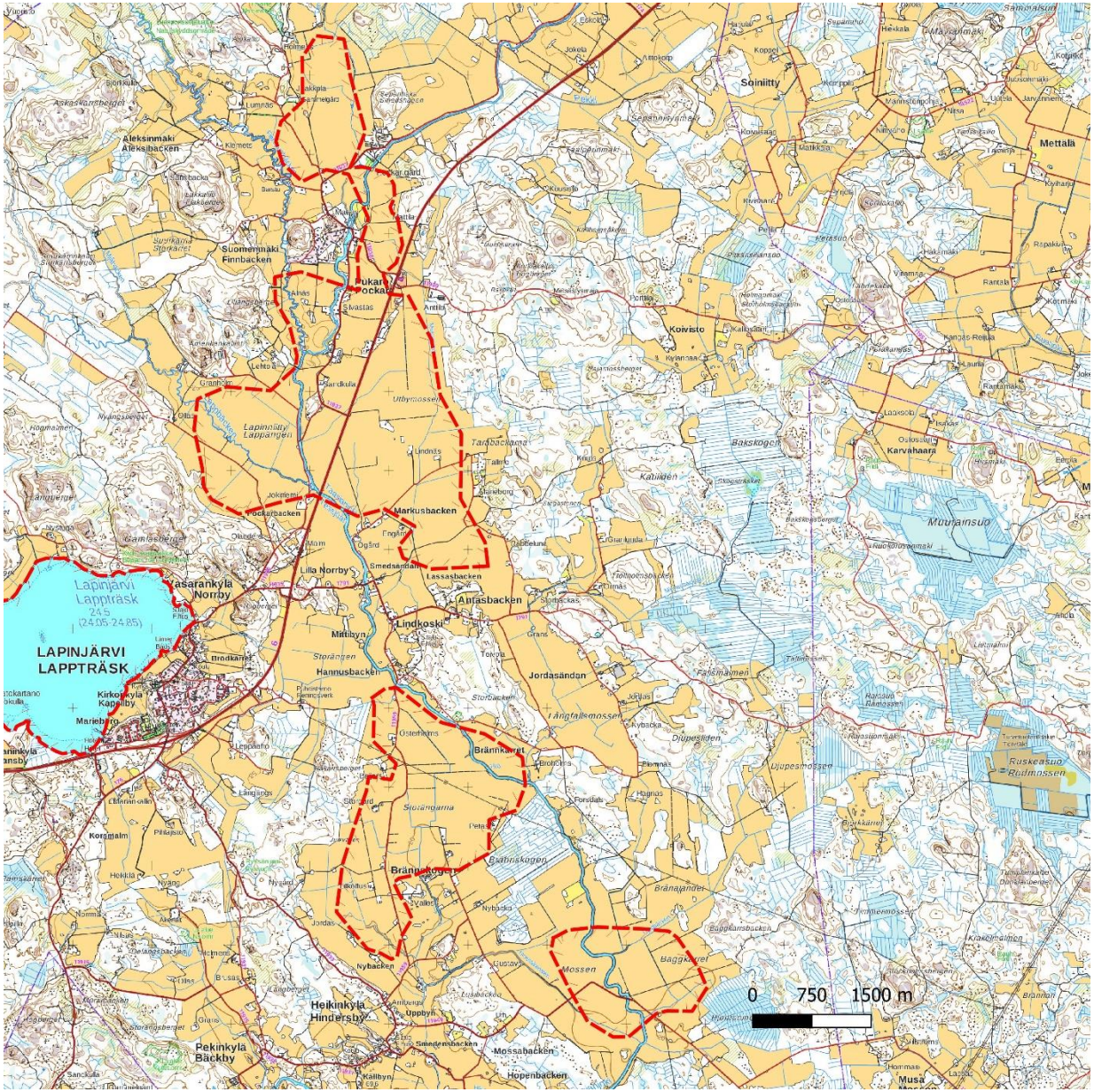
Lapinjärvi, Lapinjärvi

nro 230050, A=515 ha

Matala, melko rehevä, osin asutuksen ja viljelysmaiden, osin metsien ympäröimä järvi, jonka rantoja kiertää vaihtelevan levyinen kasvillisuusvyö. Itä-Uudenmaan toiseksi suurin järvi. Erityispiirteenä tiirojen ja lokkien kevätkerääntymät ja sukeltajasorsien syyskerääntymät. Viime vuosina järvestä on tullut La pelloilla ruokailevien valtavien hanhiparvien pääyöpymis- ja lepäilypaikka.

Ihmisen vaikutus on varsin näkyvä; veneilyä, ranta-asutusta, uima- ja venerantoja jne. Järven rantoja on ruopattu sieltä täältä.

Kevät *Tukkasotka 100–150, kalatiira 200–780, pikkulokki 140–400.*
Syksy *Kanadanhanhi 700–930, valkoposkihanhi 35000–50000, tukkasotka 170–500, lapasotka 40–220, telkkä 190–250, uivelo 120–200, isokoskelo 200–780.*

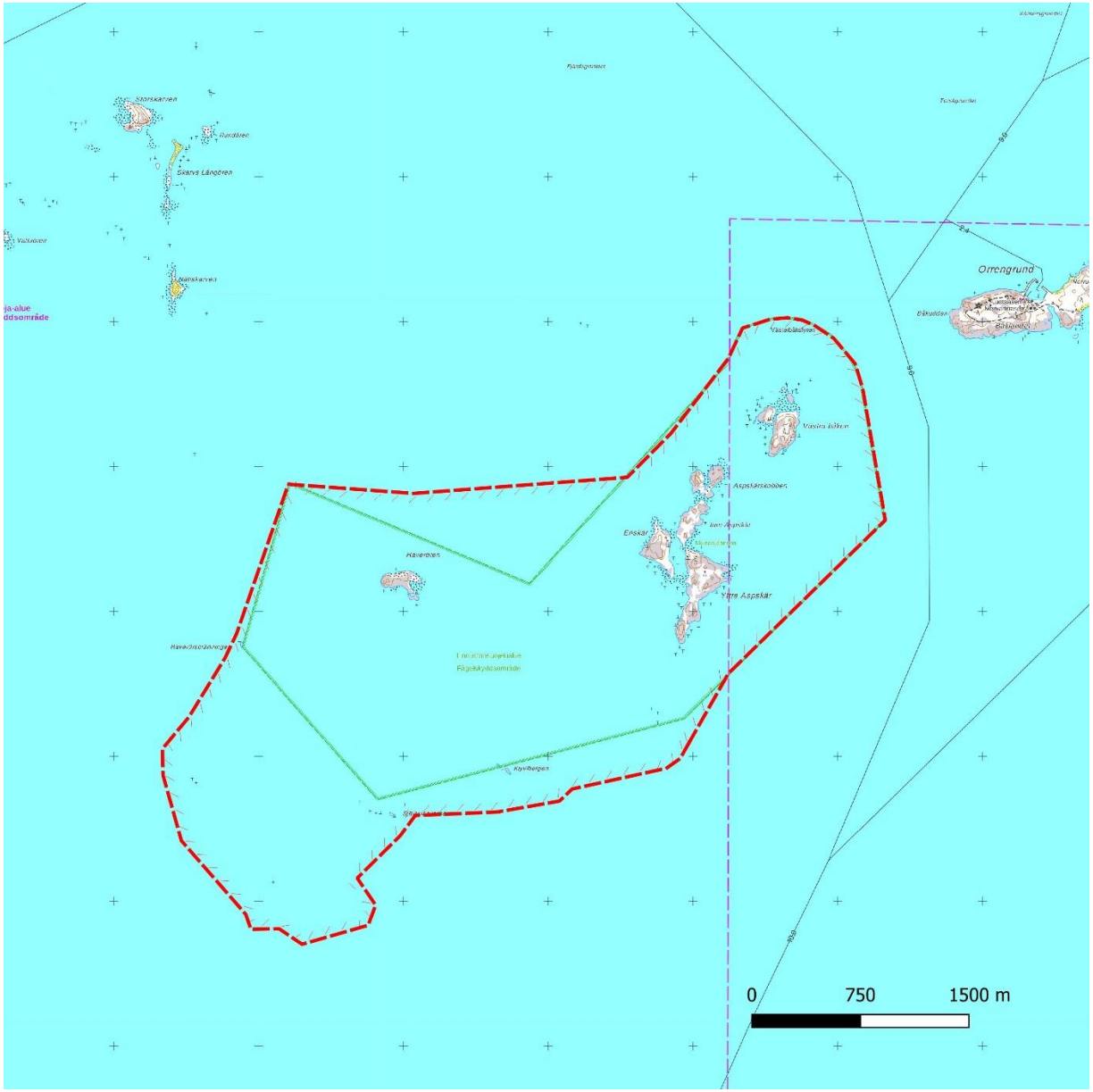
Lapinjärvi, Lapinjärven pellot

nro 230083, A=716 ha

Hyvin laaja, lähes 10 km pituinen ja kilometrien levyinen pohjois–eteläsuuntainen, maaseutuasutuksen ja metsiköiden pirstoma peltoaluekokonaisuus, joka lukemattomine latoineen tuo paikoin mieleen pohjalaisen lakeuden. Koko Uudenmaan merkittävin valkoposkihanhien syyskerääntymisalue. Lisäksi tärkeä monille viljelysmailla kerääntyville kahlaajille. Linnustoarvo riippuvainen maanviljelystä. Aluerajaus tehty hanhien pääruokailualueiden mukaan, monilla lajeilla kerääntymistä vain osalla alueesta. Toisaalta hanhet käyttävät ajoittain paljon tätäkin laajempaa aluetta.

Kevät *Pikkujoutsen 10–19, kapustarinta 260–700.*

Syksy *Merihanhi 400–570, kanadanhanhi 500–900, valkoposkihanhi 30000–75000, kapustarinta 50–105, töyhtöhyyppä 190–300, suokukko 150–300.*

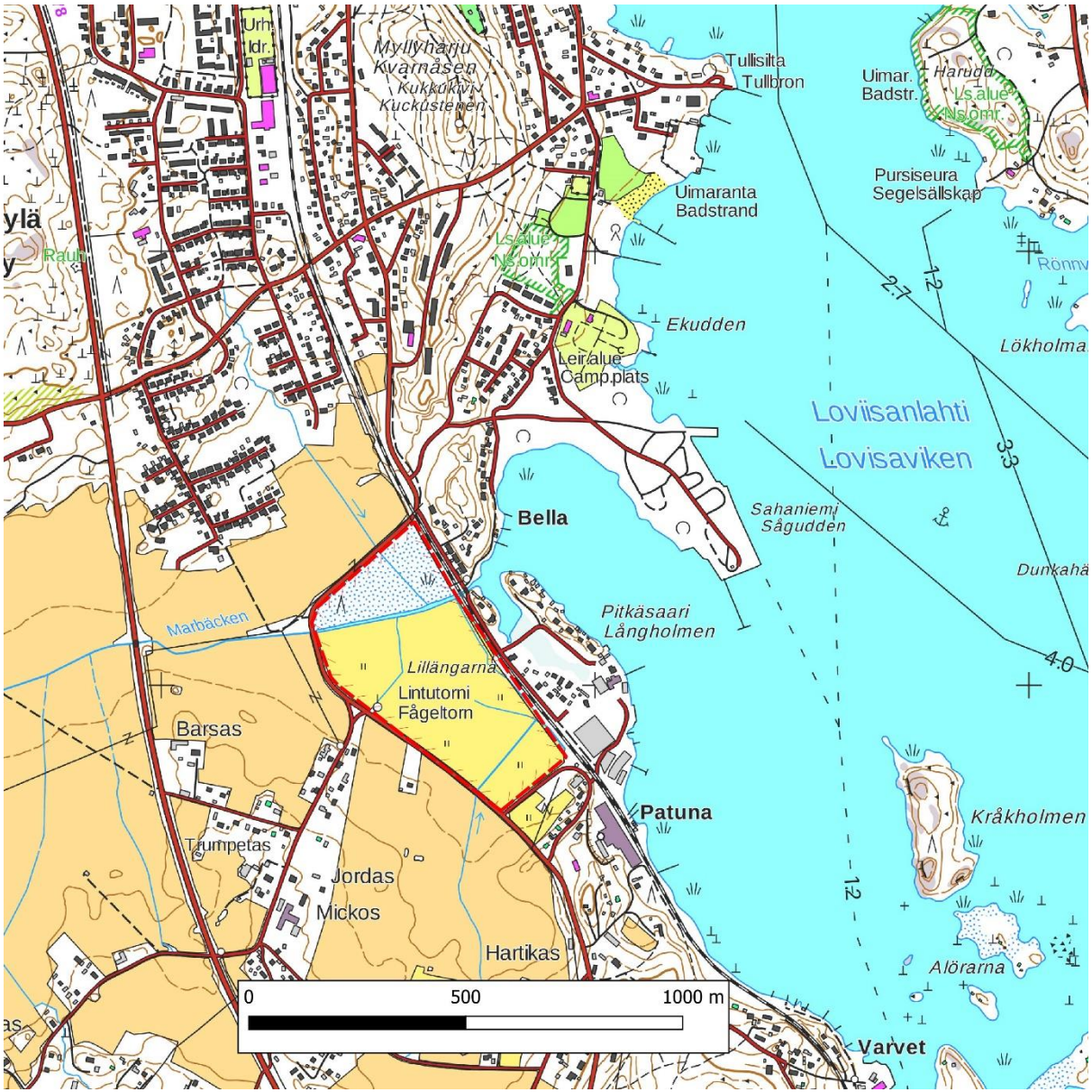

Loviisa, Aspskärin saaristo

nro 230036, A=777 ha

Melko laaja saarten ja luotojen muodostama saariryhmä Loviisan ulkosaaristossa, PSLYn toimialueen kaakkoiskulmassa. Vesi- ja rantalintujen suosima alue, jonka erityispiirteenä kesäiset sorsakerääntymät ja runsas pesimälinnusto. Alue kuuluu kokonaisuudessaan sekä IBAan että FINIBAan. Saaret on suojeltu, ja osalla vesialuetta on liikkumiskielto keväällä ja kesällä. Enskärin saarella toimii Östra Nylands fågelskyddsföreningenin ylläpitämä lintuasema.

Kesä *Tukkasotka 65–80, pilkkasiipi 600–2200, telkkä 70–140.*
Syksy *Valkoviklo 20–44, kalalokki 600–780.*

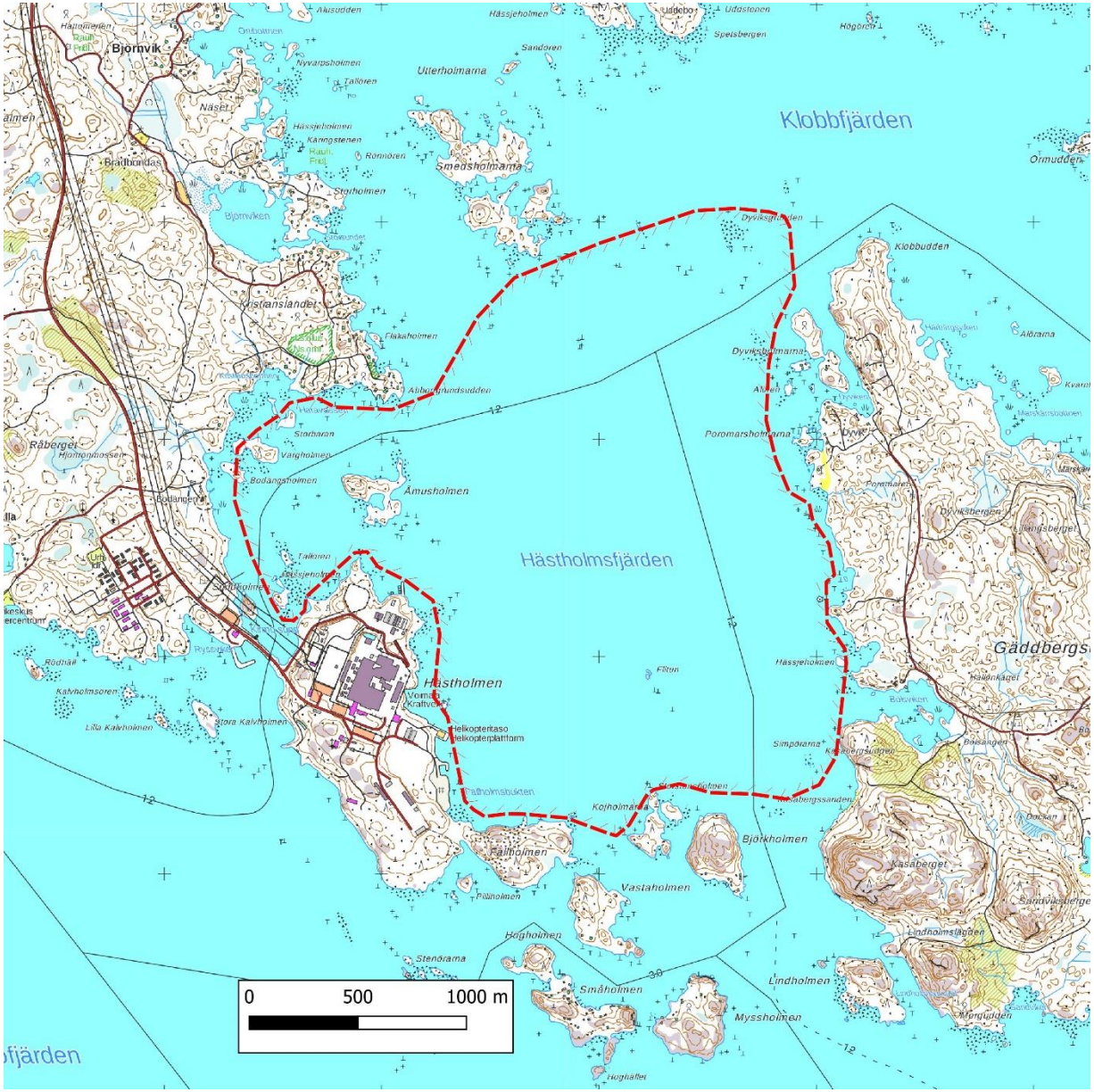

Loviisa, Haravankylä

nro 230057, A=18 ha

Loviisanlahden pikkuinen lahdenperä, kostea rantaniitty, joka on toiminut viime vuosiin asti hevoslaitumena. Laidunnuksen loputtua n. 4 vuotta sitten rantaniitty on alkanut kasvaa umpeen. Melko riippuvainen sateista ja tulvista, jotka pitävät lampareen ja sitä ympäröivät mutalikot ja niityt kosteina. Tunnettu erityisesti loppukevään ja alku–keskikesän kahlaajapaikkana.

Kevät *Lapinsirri 10–22.*
Syksy *Liro 50–70.*

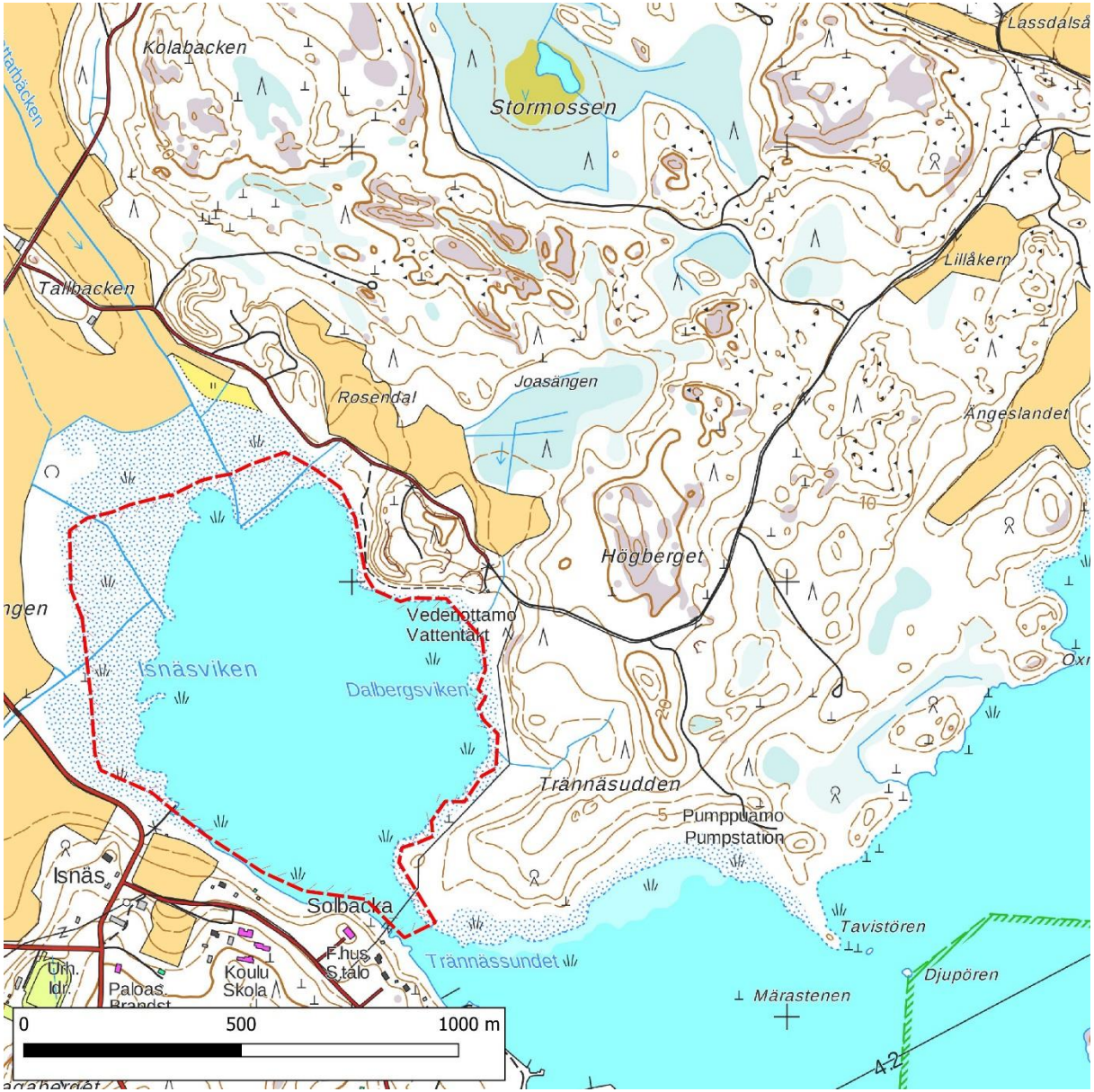

Loviisa, Hästholmsfjärden

nro 230086, A=502 ha

Loviisan sisäsaaristossa sijaitseva pienehkö matalikko. Loviisan atomivoimalan lauhdevesien ansiosta vesialue pysyy auki läpi talven. Sulalle tarkkaillaan yleensä lahden itäpuolella kohoavalta Vahterpään Kasabergetilta tai sen juurelta lahden rannalta. Ylivoimaisesti alueemme merkittävin talvehtivien vesilintujen kerääntymisalue, jonka vetovoima huipentuu kevättalvella ulkosaariston jäätyessä.

Talvi *Sinisorsa 50–350, tukkasotka 110–130, telkkä 140–375, isokoskelo 230–460.*

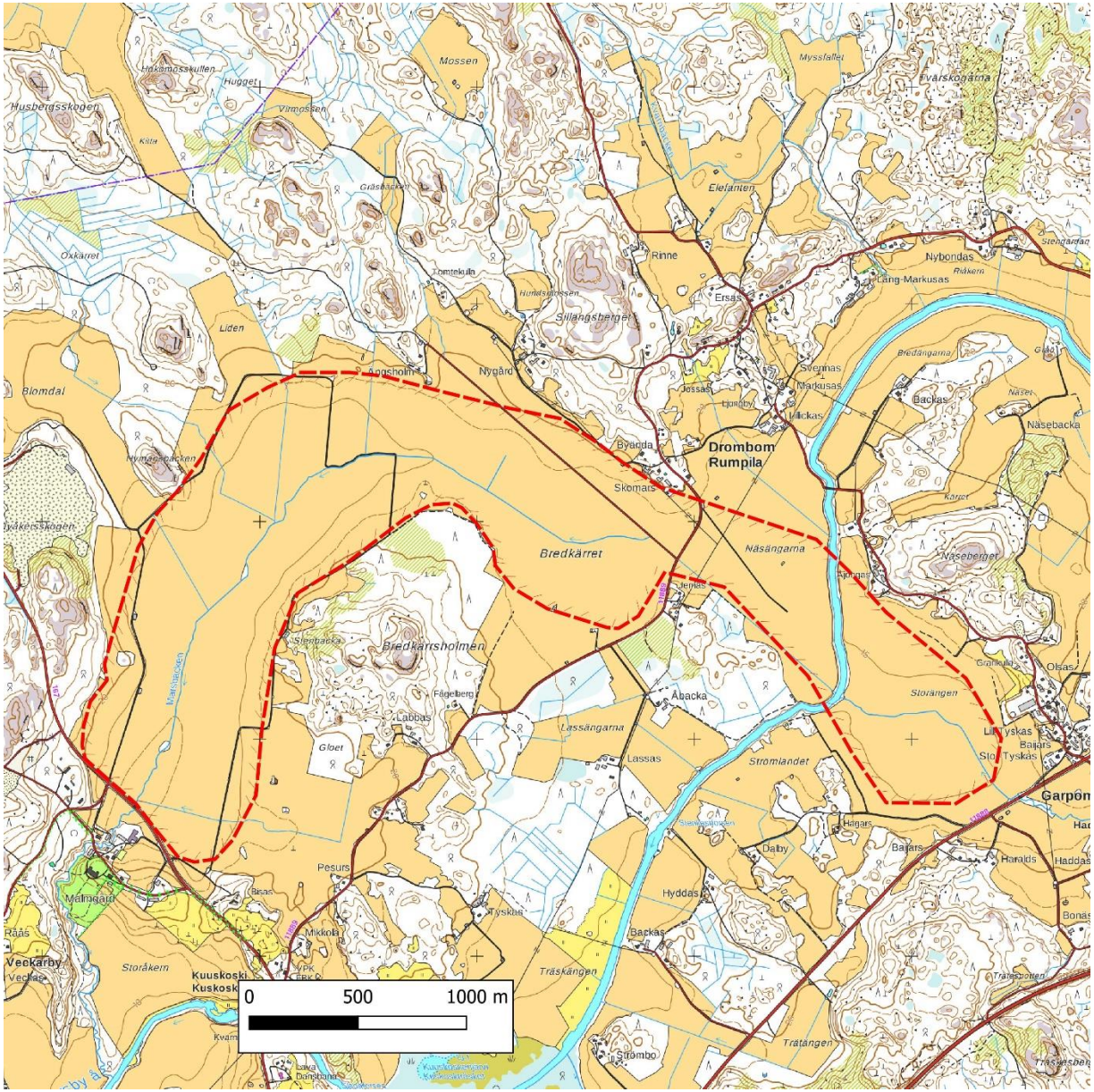

Loviisa, Isnäsviken

nro 230023, A=69 ha

Pitkän, vuonomaisen Pernajanlahden länsireunalla sijaitseva matala, rehevä lahdenperukka. Suuri osa alueesta ruoikon valtaama. Lahden länsi- ja pohjoispuolella avautuu laajoja viljelyksiä, joilla lahdella lepäilevät ja yöpyvät hanhet käyvät ruokailemassa. Alueella levähtää runsaasti myös valkoposkihanhia.

Syksy *Merihanhi 300–400, haapana 185–280.*

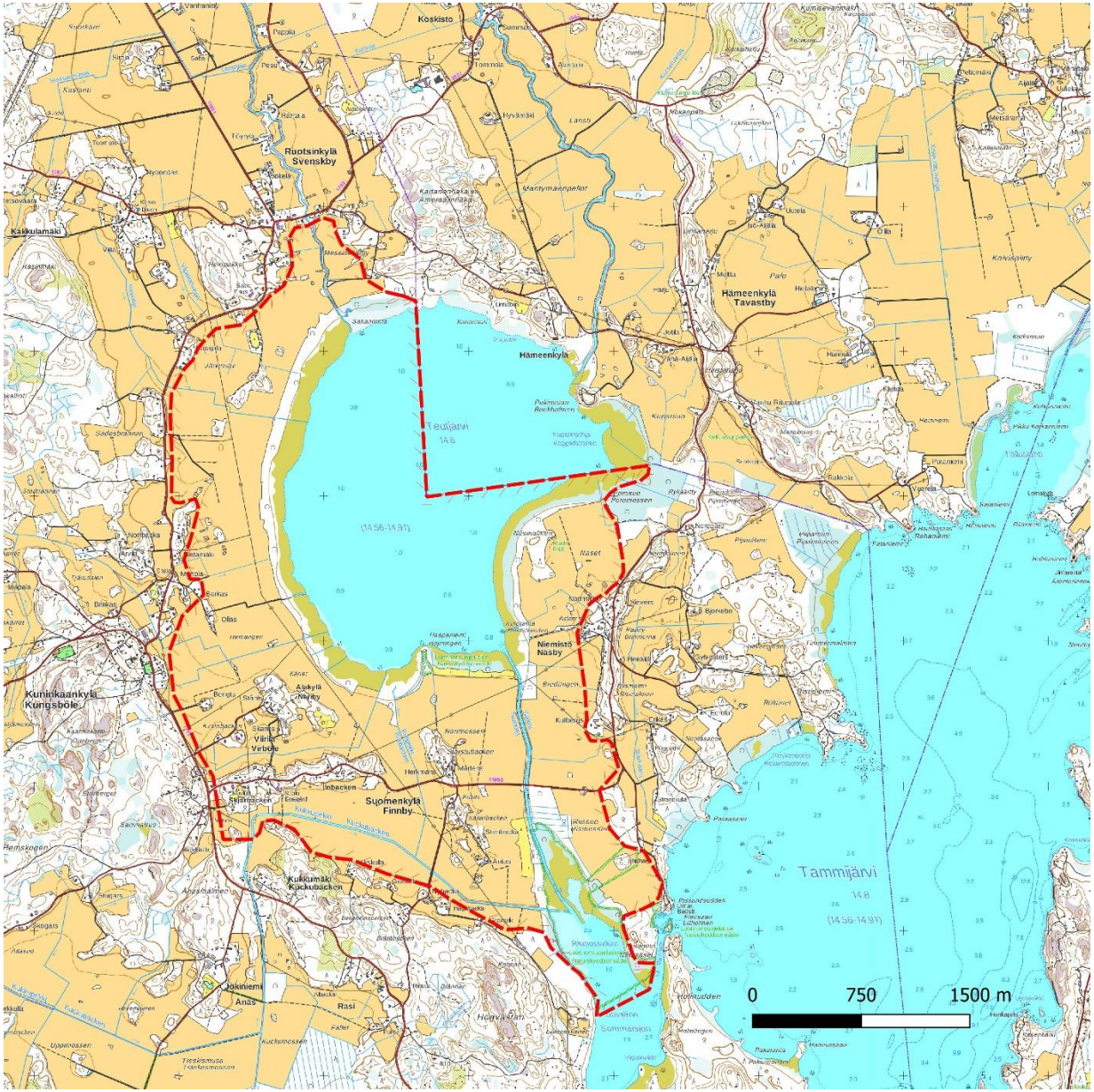

Loviisa, Malmgård–Garpom

nro 230059, A=315 ha

Laajahko peltoalue, jonka keskellä kulkee pieni joki. Alueelle kerääntyy keväin syksyin isoja lintuja, erityisesti kurkia, joille selvästi PSLYn alueen tärkein kerääntymisalue keväin syksyin. Linnut yöpyvät läheisillä merenlahdilla ja järvillä. Linnustoarvo riippuvainen maanviljelystä. Aluerajaus tehty isojen lintujen pääruokailualueiden mukaan.

Kevät *Kurki 50–530.*
Syksy *Laulujoutsen 130–180, kanadanhanhi 500–950, kurki 500–800*

Loviisa, Teutjärven alue

nro 230066, A=1046 ha

Samantapainen erityisesti isojen lintujen suosima kerääntymisalue kuin 15 km lännempänä sijaitseva Lapinjärven peltojen alue: isohko järvi (Teutjärvi) lintujen yöpymistä ja lepäilyä varten, ympärillä laajat viljelysmaat, jotka tarjoavat hyvät ruokailumahdollisuudet isoille linnuille. Itse järvellä kerääntyy mukavasti myös sorsia.

2010-luvulla Teutjärven alueesta on tullut jopa Pu Kanteleen peltojen veroinen hanhien mekka, joka tietyillä lajeilla hakee vertaistaan jopa koko Suomesta. Linnustoarvo on pitkälti riippuvainen järveä ympäröivillä pelloilla harjoitetusta maanviljelystä. Aluerajaus tehty isojen lintujen pääruokailualueiden mukaan. IBA-alue ja osa FINIBA-aluetta, josta suurin osa on Kymenlaakson puolella. Tässä selvityksessä on käytetty myös Kymenlaakson puolelta Tiiraan ilmoitettuja havaintoja siltä osin, kun ne ovat koskeneet myös PSLYn puolella oleilevia lintuja. Useimmat näistä havainnoista on tehty järven pohjoisrannalla sijaitsevasta lintutornista, joka on niukasti Kymenlaakson puolella.

Kevät *Laulujoutsen 110–450, metsähanhi 3500–12000, tundrahanhi 2500–5000, valkoposkihanhi 18000–30000*
Syksy *Laulujoutsen 230–490, merihanhi 300–650, valkoposkihanhi 100000–250000*

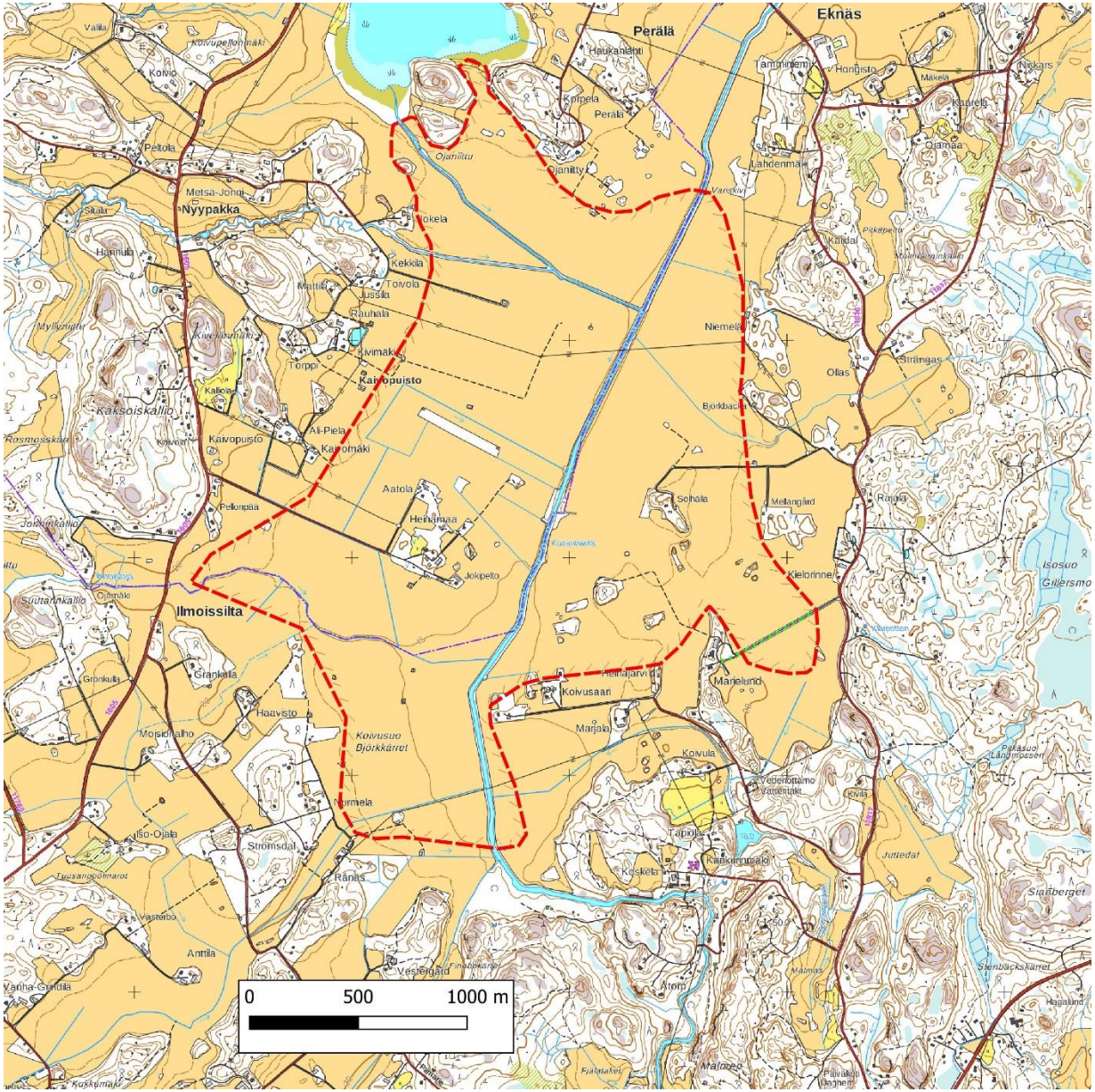

Lo Ålhusbäcken

nro 230084, A=3 ha

Kapea, kirkasvetinen, hiljakseen virtaileva puro Lo Sävträsketin ja Hopomträsketin välillä. Pysyy osittain auki kovinakin talvina. Aluerajaukseen otettu mukaan vain puron itäisempi, metsien reunustama vajaan 1 km pituinen puolisko, jolla karat yleensä oleilevat.

Talvi *Koskikara 4–5.*

Porvoo–Askola, Ilolanjoen pellot

nro 230073, A=735 ha

Laajahko pohjois–eteläsuuntainen peltoalue, jonka keskellä virtailee Pieni Pernajanlahteen laskeva, keväisin tulviva Ilolanjoki. Alueelle kerääntyy keväisin isoja määriä isoja lintuja ja kahlaajia. Alueella ruokailevat hanhet yöpyvät joella, läheisillä järvillä tai merellä. Linnustoarvo riippuvainen maanviljelystä.

Kevät *Valkoposkihanhi 2200–5200, kurki 50–260, kapustarinta 150–260, töyhtöhyyppä 370–400, taivaanvuohi 29–91.*

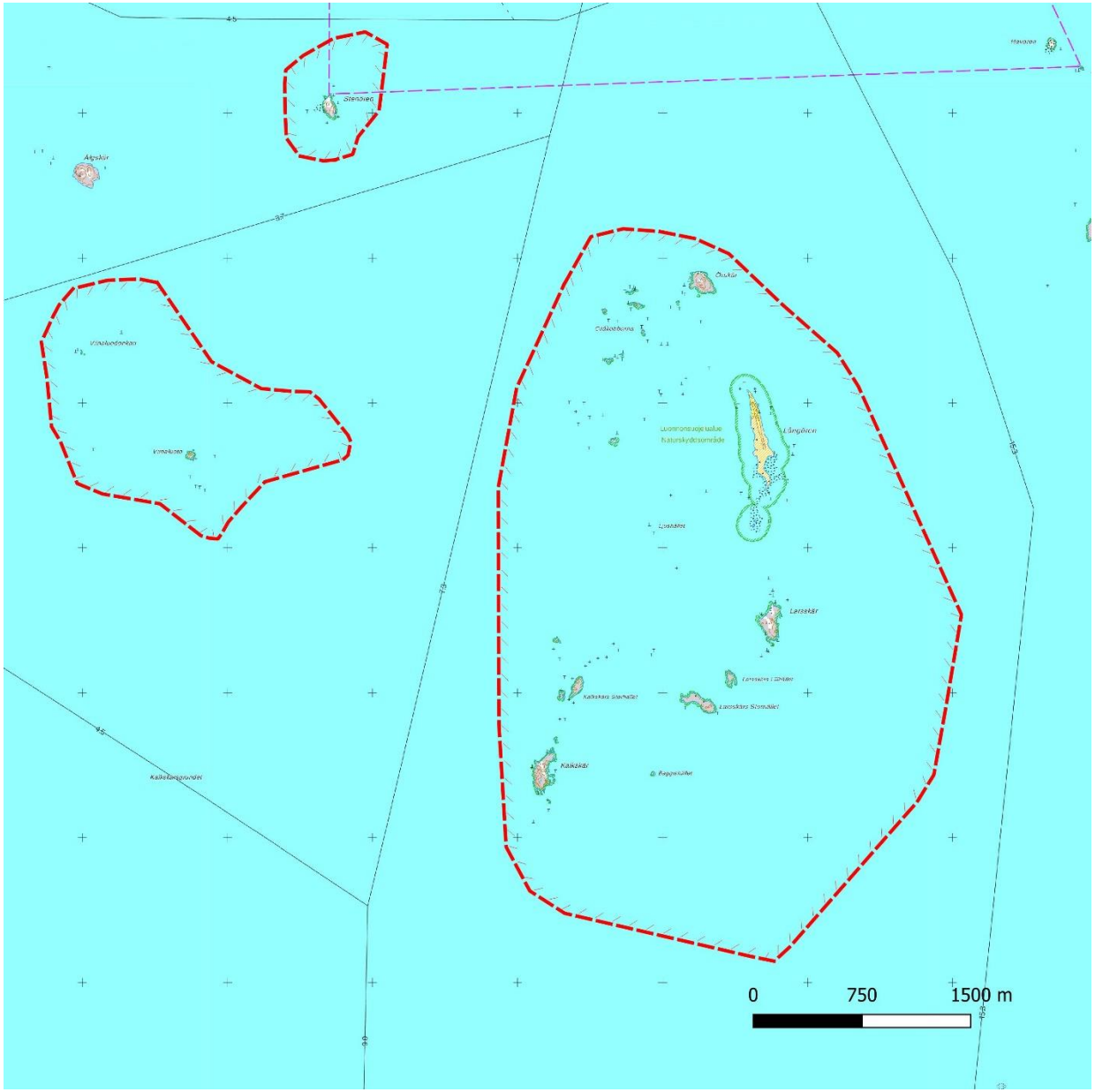

Porvoo, Kodderviken

nro 230008, A=178 ha

Emäsalonselän pohjoisreunalla sijaitseva matala merenlahti, pussinperä, jota reunustaa sankka ruoikko. Koddervikenistä on tullut 2000-luvun alussa aloitetun kauraruokinnan ansiosta yksi alkukevään tärkeimmistä joutsenten ja hanhien kerääntymisalueista Itä-Uudellamaalla. Syksyllä alueelle kerääntyy runsaasti myös sorsia.

Kevät *Laulujoutsen 130–170, kanadanhanhi 255–305.*
Syksy *Laulujoutsen 130–150, kanadanhanhi 500–600, haapana 185–270, punasotka 30–80, tukkasotka 125–185, isokoskelo 280–380.*

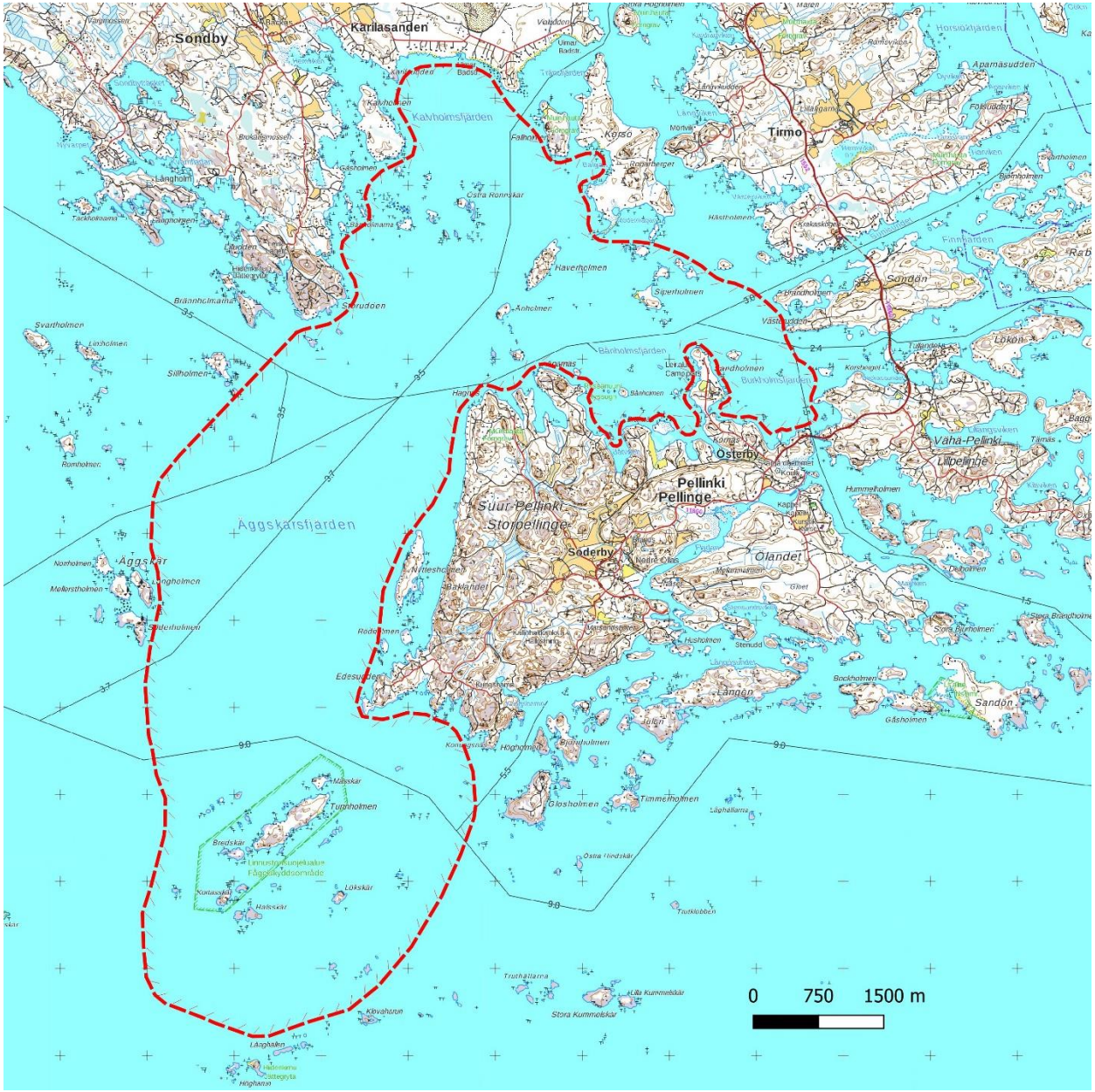

Porvoo, Långörenin saaristo

nro 230039, A=1488 ha

Useiden pikkusaarien, lintuluotojen ja matalikkojen muodostama ulkosaaristoalue, jonka ytimenä Långörenin yli puolen kilometrin pituinen, kapea pohjois–eteläsuuntainen moreeni–hiekkasärkkä. Tunnettu erityisesti syksyisistä kahlaajistaan, mutta on tärkeä kerääntymisalue myös monille vesilinnuille. Kevät- ja kesäaikainen maihinnousukielto lähestymisrajoituksineen ilmenevät kevätretkeilyn ja -havaintojen vähäisyytenä. Pääsaari ja liki kaikki pikkuluodotkin suojeltu. Alue kuuluu laajempaan Porvoon ulkosaariston IBA- ja FINIBA-kokonaisuuteen.

Kesä *Pilkkasiipi 160–680.*
Syksy *Kyhmyjoutsen 50–60, tukkasotka 250–530, haahka 2080–3250, isokoskelo 390–575, tylli 89–125, suosirri 280–700, merisirri 10–19, liro 85–110, valkoviklo 16–21, kalalokki 500–750.*

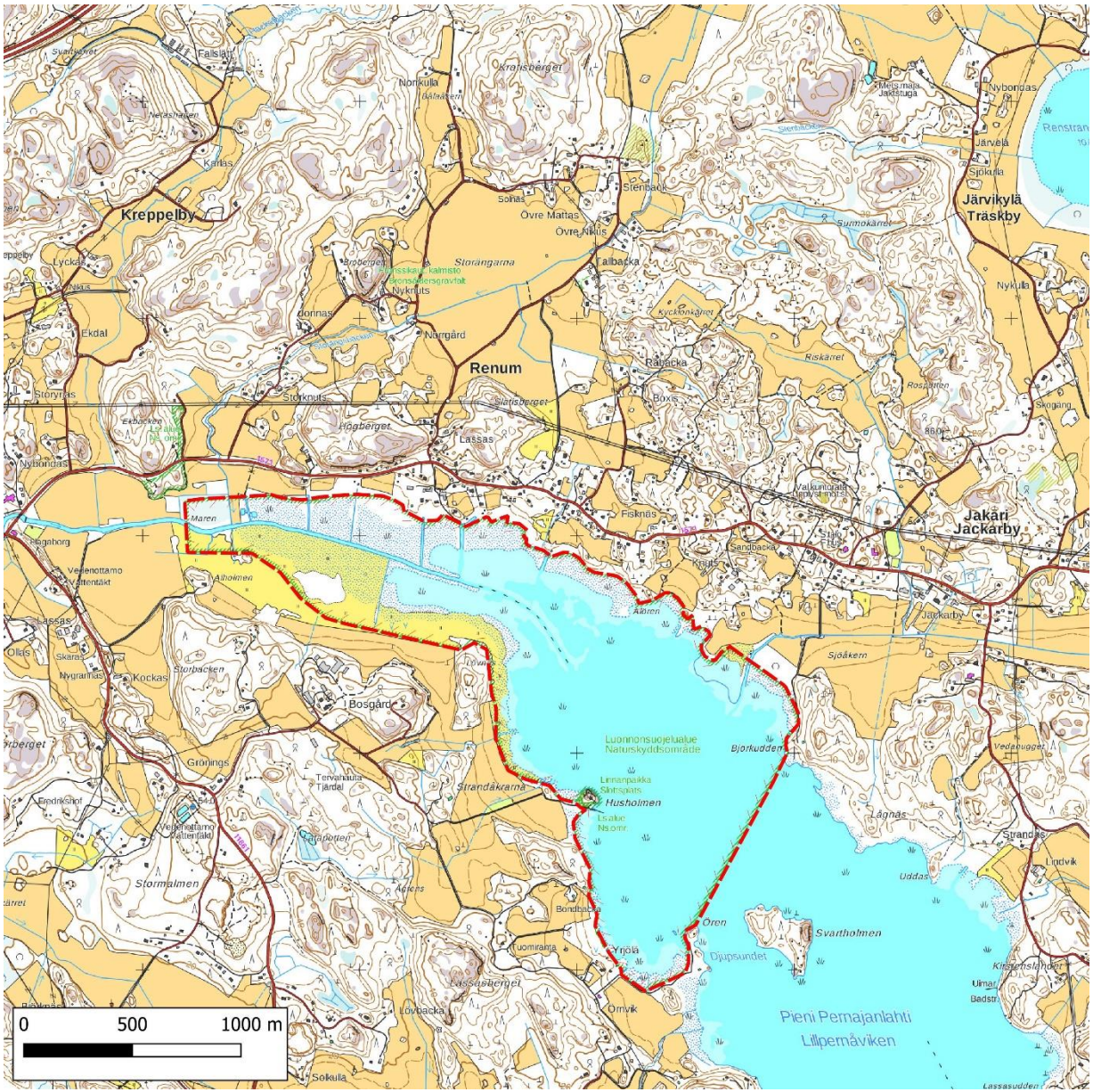

Porvoo, Pellingin matalikot

nro 230076, A=3486 ha

Useiden matalikkojen muodostama laaja kokonaisuus Pellingin pääsaaren pohjois-, länsi- ja lounaispuolella, jonne kerääntyy runsaasti vesilintuja etenkin alku- ja keskikeväällä. Ainoa kuikan tärkeä kerääntymisalue Itä-Uudellamaalla. Alueen eteläosa, Tunnholmenin ympäristö, on suojeltu. Ihmisen vaikutus ja häiriöt rajoittuvat keväällä lähinnä veneilyyn, joka on kuitenkin verraten vähäistä alla mainittujen vesilintujen kerääntymisaikana.

Kevät *Telkkä 130–200, kuikka 90–270, härkälintu 35–80.*

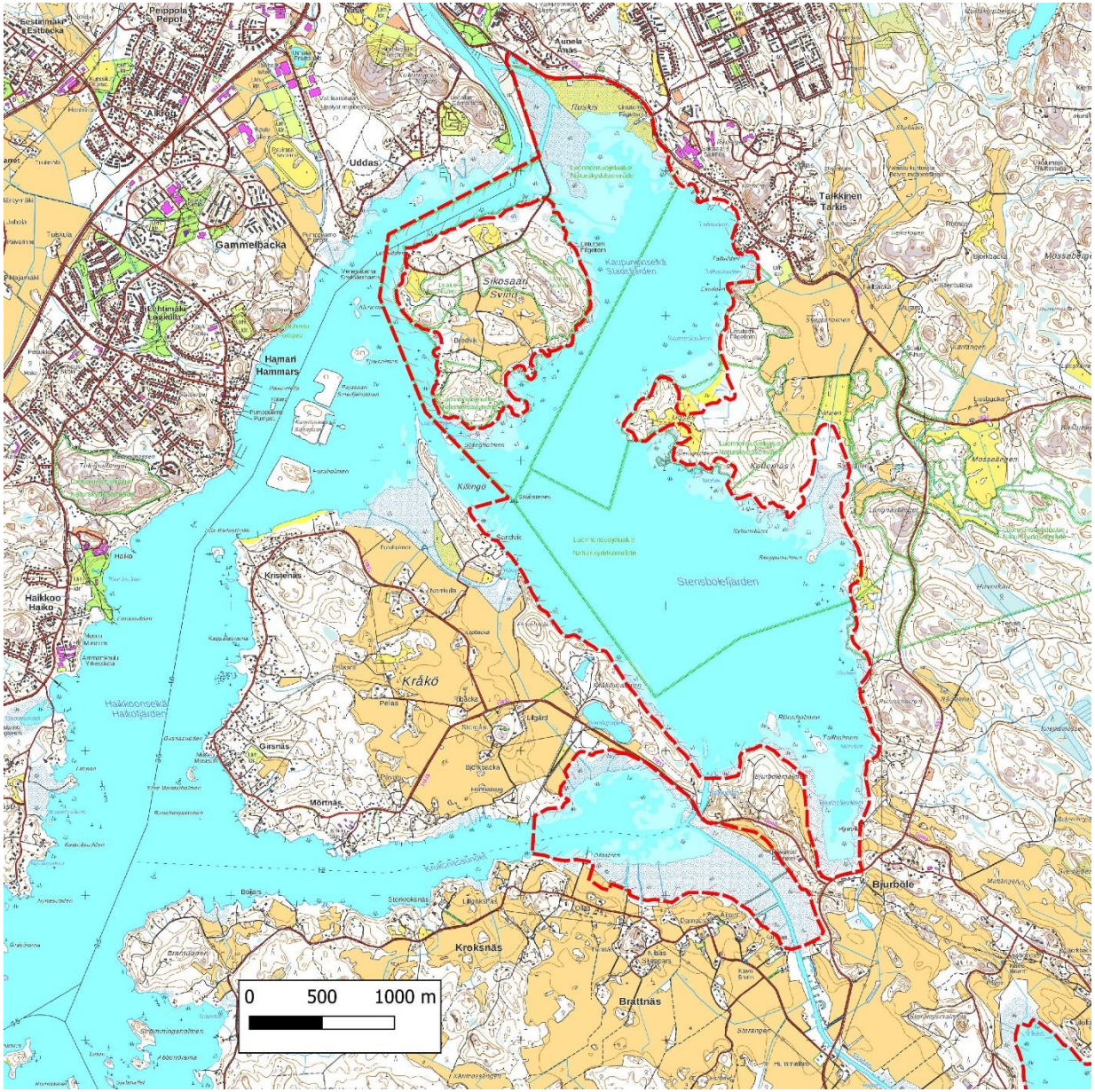

Porvoo, Pieni Pernajanlahti

nro 230042, A=237 ha

Pitkän, kapean Pieni Pernajanlahden matala, suurelta osin umpeenkasvanut pohjoisin perukka, jossa laaja ruoikkoalue käsittää lähes koko pohjoispuoliskon alueesta. Myös muualla vesialueella runsaasti järviruoko-, kaisla- ja osmankäämikasvustoja, jotka syksyllä peittävät suurimman osan alueesta. Perukkaan laskee ruoikkoalueen läpi Ilolanjoki, jonka kulkevaa uomaa on pidetty auki ruoppaamalla. Alueen pohjoisosaa reunustavat laajat rantaniityt, jotka ovat pysyneet pääosin avoimina laidunnuksen ansiosta. Tärkeä kerääntymisalue erityisesti sorsille. Lahti on suojeltu. Lahden lounaisrannalla Bosgårdin alueella retkeiltiin paljon enemmän ennen nykyisiä maanomistajan asettamia liikkumisrajoituksia.

Kevät *Lapasorsa 19–20, isokoskelo 490–1200.*

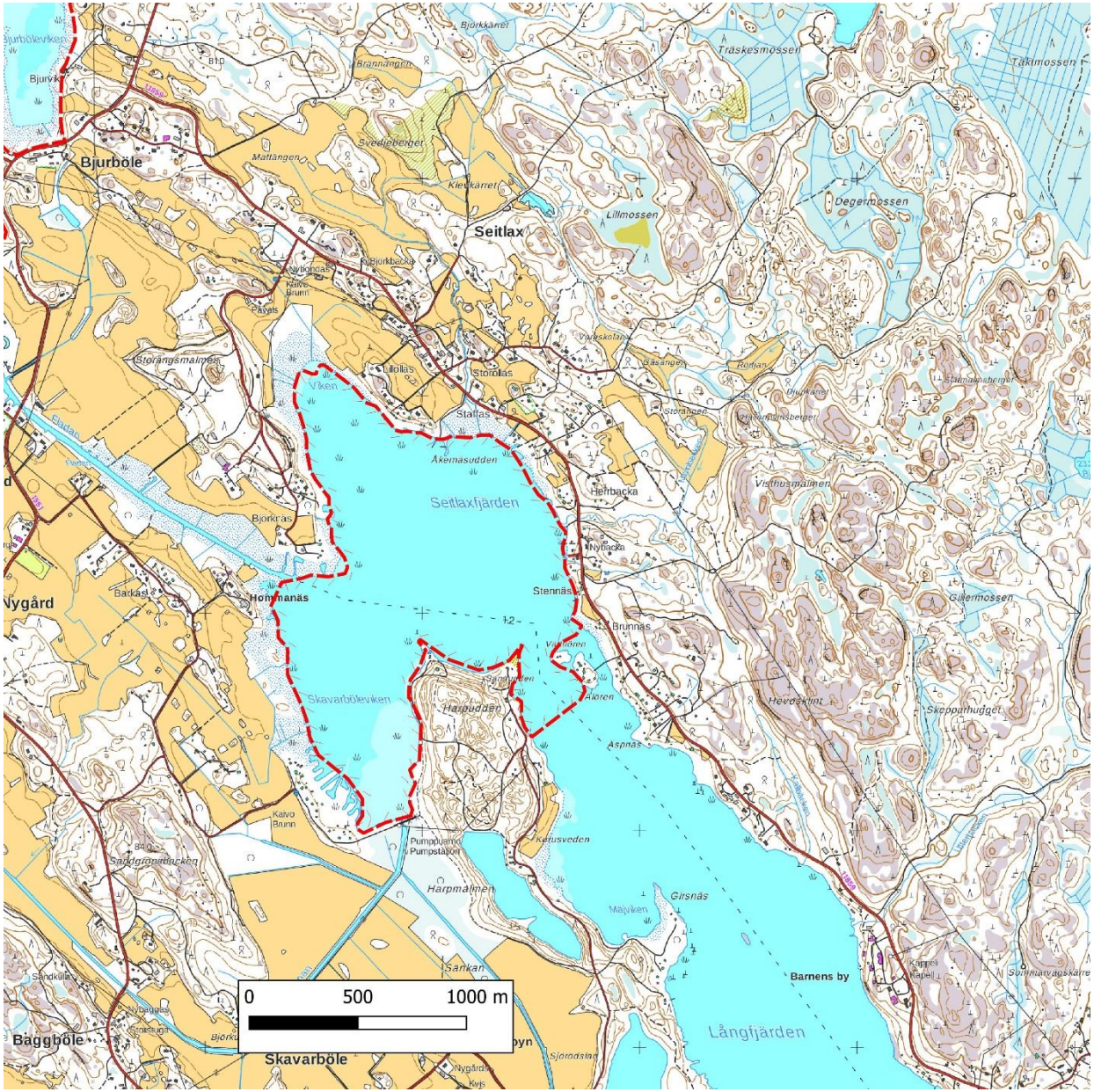

Porvoo, Porvoonjoensuisto

nro 230029, A=996 ha

Laaja, matala, sokkeloinen merenlahti–suistoalue, jossa kaksi laajahkoa selkää — Ruskiksenselkä ja Stensbölefjärden — sekä useita ruoikoituneita ”pussinperiä”, joista tärkeimmät ovat Ruskis, Sammaleviken, Stensböleviken sekä Bjurböleviken. Yksi Porvoon seudun varhaisimmista sulista ilmaantuu alueen länsireunalle Lakasalmeen. Pu Kanteleen ohella Porvoon seudun ylivoimaisesti merkittävin ja monipuolisin lintualue, joka merkittävä kerääntymisalue keväin syksyin lähes 30 lajille, niin vesilinnuille kuin kahlaajille. Alueesta iso osa on suojeltu. Alue kuuluu kokonaisuudessaan sekä IBAan että FINIBAan. Alueen pohjoisosassa Ruskiksella on tehty läpi 2000-luvun hoitotoimia, joista merkittävin on ollut v. 2006 perustettu 20 hehtaarin hoitoniitty (ns. Pohjoisniitty) lahden koilliskulmassa.

Kevät *Merihanhi 53–64, tavi 350–580, sinisorsa 580–610, jouhisorsa 31–47, lapasorsa 32–45, punasotka 10–22, tukkasotka 220–305, uivelo 60–130, isokoskelo 520–1150, harmaahaikara 40–76, lapinsirri 10–24, mustaviklo 20–40, valkoviklo 25–65, liro 170–390*
Kesä *Tavi 80–120.*
Syksy *Kanadanhanhi 600–700, haapana 220–298, harmaasorsa 29–35, tavi 250–530, sinisorsa 500–1050, lapasorsa 40–110, punasotka 20–45, tukkasotka 105–250, uivelo 50–70, töyhtöhyyppä 260–440, suokukko 55–72, liro 50–90, taivaanvuohi 35–45.*

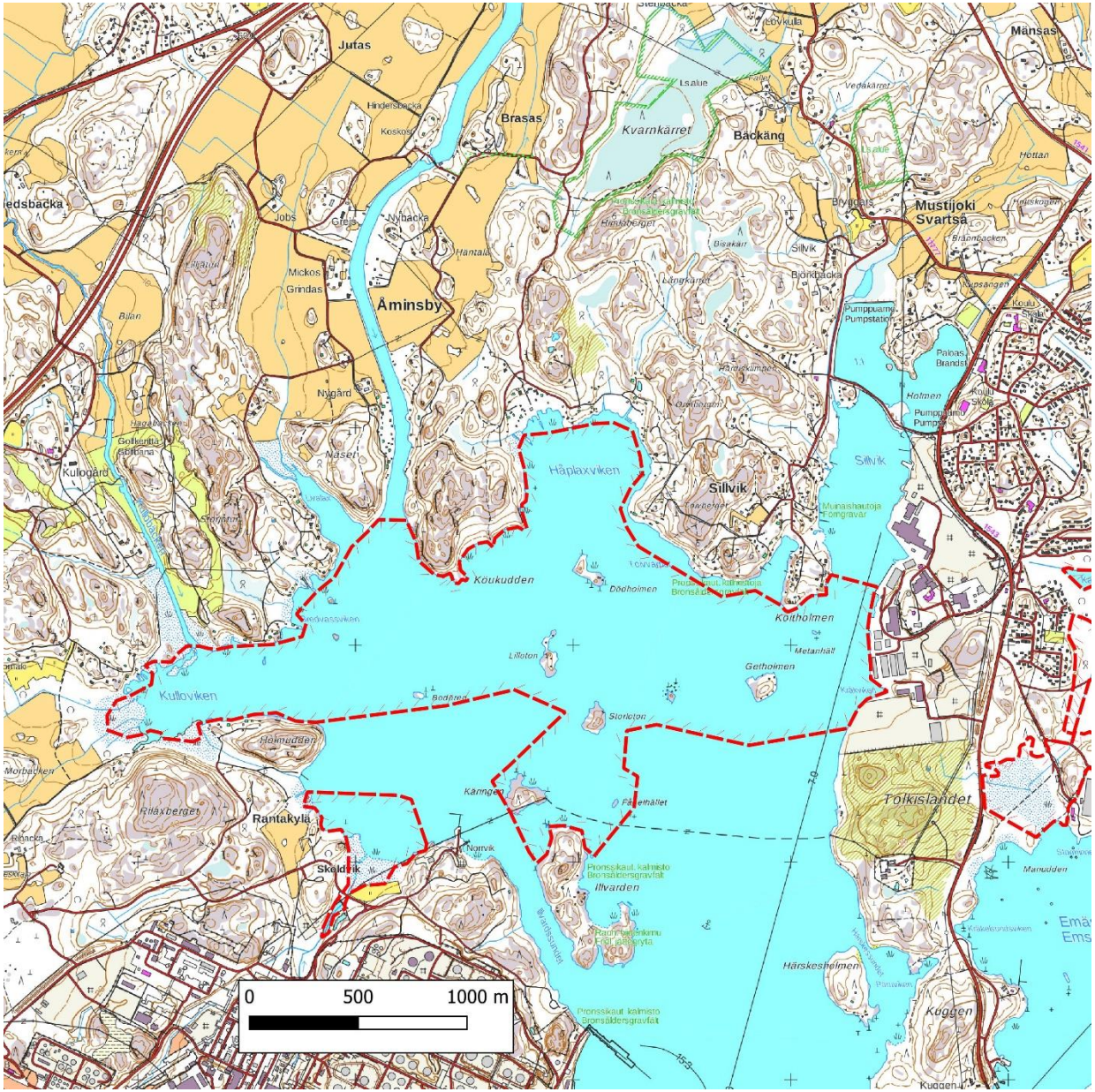

Porvoo, Seitlahti

nro 230025, A=166 ha

Pitkän, melkein vuonomaisen merenlahden rehevöitynyt, rannoiltaan voimakkaasti ruoikoitunut umpiperä, jonne laskee Seitlahden Porvonjoensuistoon yhdistävä Fladanin kanava.
Merkittävä kerääntymisalue erityisesti kyhmyjoutsenelle ja keväisin räyskälle, jolle se on samalla ainoa pesimäyhdyskuntien ulkopuolinen kerääntymisalue Itä-Uudellamaalla.

Kevät *Kyhmyjoutsen 60–70, merihanhi 30–70, tukkasotka 200–360, harmaahaikara 22–25, räyskä 35–62*
Syksy *Kyhmyjoutsen 150–195, isokoskelo 200–460*

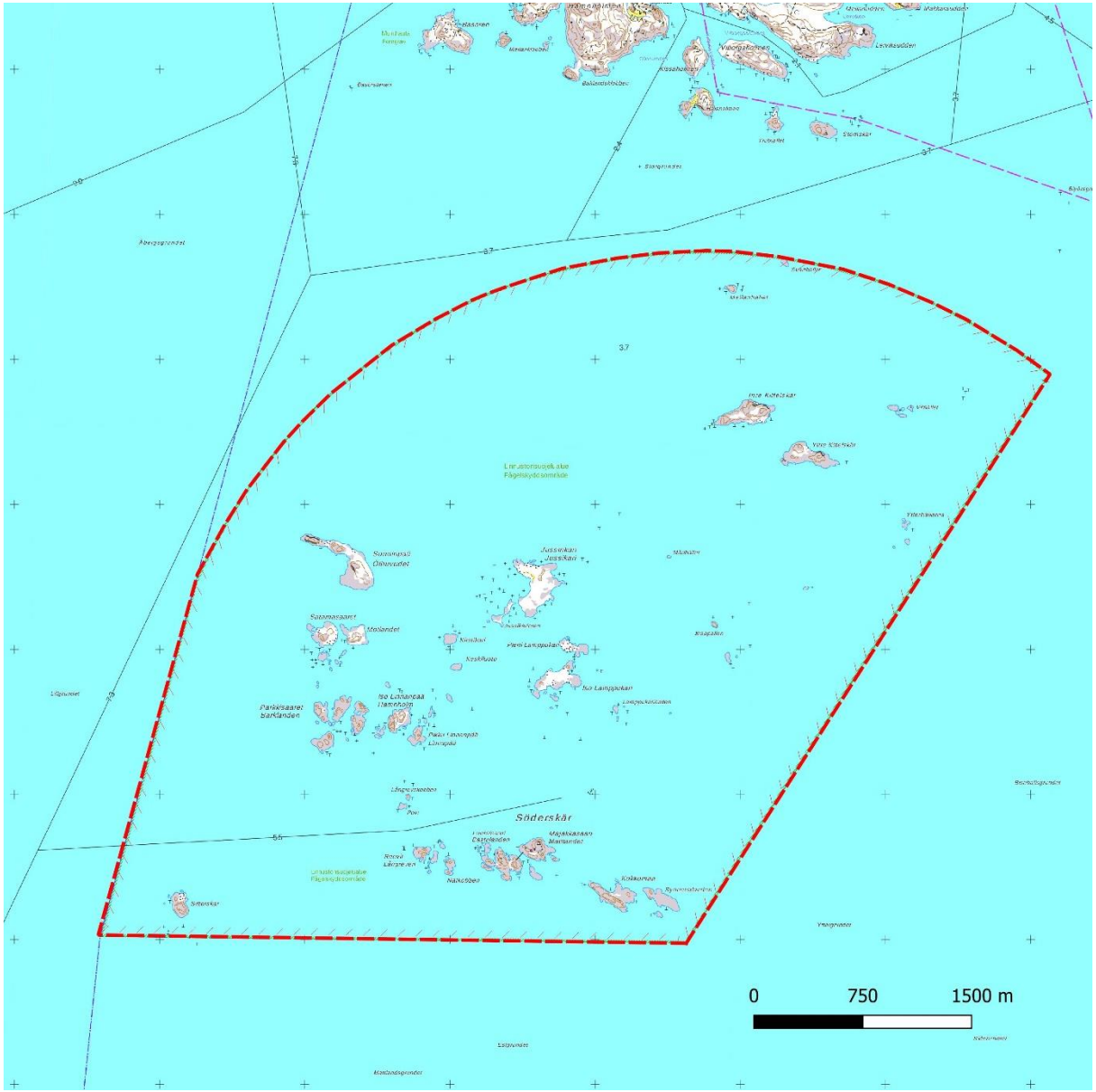

Porvoo, Sillvik–Kulloviken

nro 230085, A=286 ha

Monipuolinen, myös pesimälinnustoltaan tärkeä merialue, jossa on useita pieniä reheviä lahtia, saaria ja lintuluotoja. Avautuu keväällä aikaisin Kilpilahden ja Tolkkisten sataman syväväylän sekä Mustijoen virtaaman ansiosta. Alueeseen laskee myös Kilpilahden teollisuusalueen lauhdevesisula, joka pysyy avoimena kovimmillakin pakkasilla. Kerääntymiä erityisesti aikaisin keväällä ja myöhään syksyllä. Alue on tärkeä myös Länsi-Porvoon pelloilla keväin syksyin ruokailevien hanhien päivälepäilyalueena.

Kevät *Sinisorsa 750–1380, telkkä 150–200, uivelo 30–40.*
Talvi *Sinisorsa 50-290.*

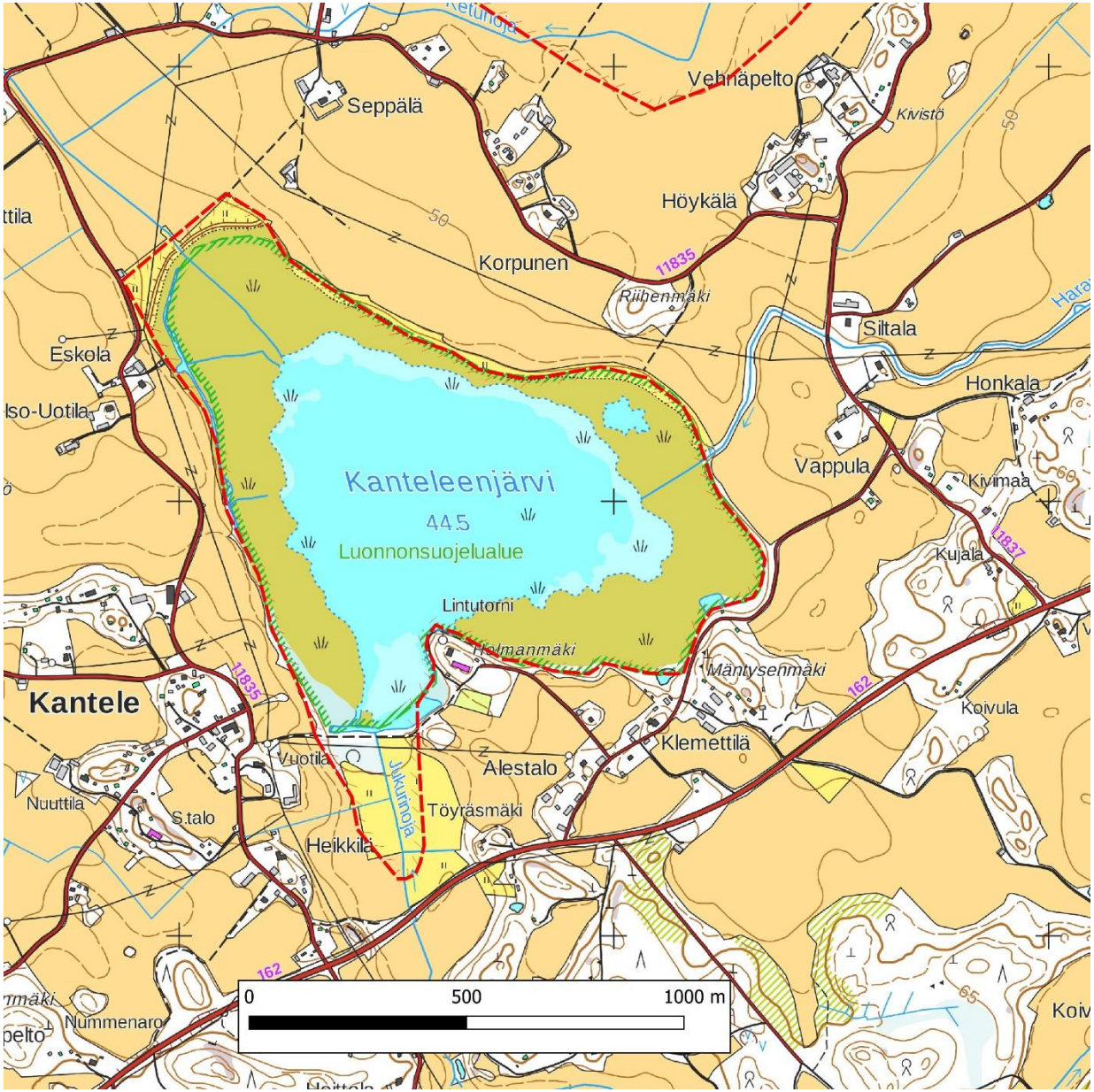

Porvoo, Söderskärin saaristo

nro 230038, A=2134 ha

Laaja saarten ja luotojen muodostama kokonaisuus Porvoon ulkosaaristossa, aivan PSLYn toimialueen lounaiskulmassa. Lukuisille vesi- ja rantalinnuille tärkeä kerääntymisalue keväin syksyin, allin ainoa todella merkittävä kerääntymisalue Itä-Uudellamaalla. Koko saariryhmä on suojeltu. Alue muodostaa osan laajempaa Porvoon ulkosaariston IBA- ja FINIBA-kokonaisuutta. Söderskärin Luotsisaarella toimii BirdLifen ylläpitämä lintuasema.

Kevät *Haapana 220–300, haahka 5500–7500, alli 3200–8000, härkälintu 27–42.*
Kesä *Tukkasotka 70–180, pilkkasiipi 150–750, telkkä 60–73.*
Syksy *Tukkasotka 170–360, lapasotka 20–45, alli 3800–10500, isokoskelo 380–455, tylli 41–82, suosirri 130–360, valkoviklo 17–28, kalalokki 800–960.*

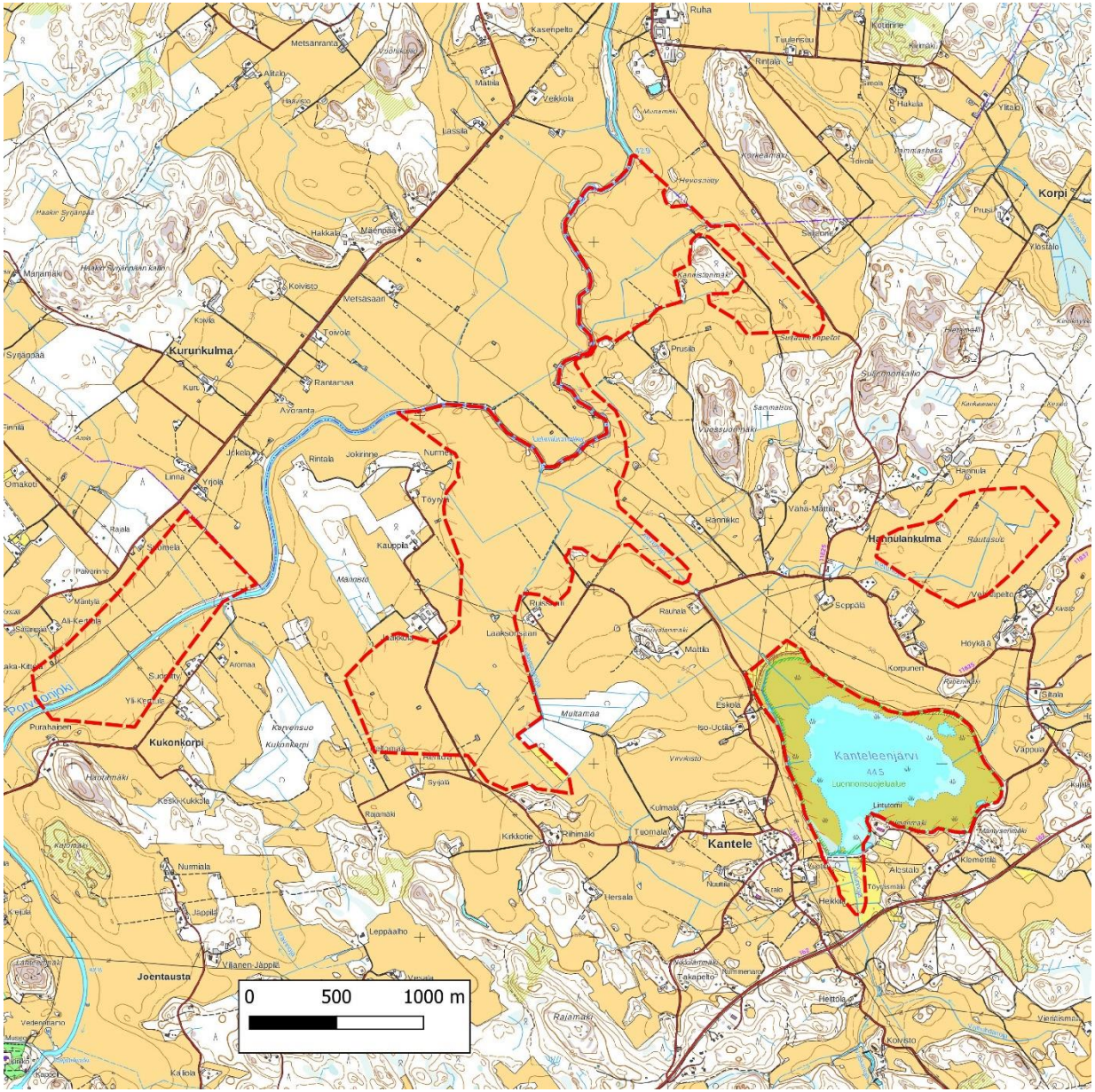

Pukkila, Kanteleenjärvi

nro 230033, A=97 ha

Viljelysmaiden ympäröimä pieni, umpeenkasvava lintujärvi Kanteleen laajojen peltoaukeiden (myös MAALI-alue, ks. jäljempänä) välittömässä läheisyydessä. Järvenrantoja reunustaa leveä ruoikko–osmankäämivyö. Osa järvellä kerääntyvistä linnuista hyödyntää myös tulvia, varsinkin alkukeväällä järven ollessa kokonaan tai osittain jäässä. Takavuosina järvi oli kuuluisa satapäisistä joutsenparvistaan, mutta lajin alettua pesimään järvellä muuttojoutsenet siirtyivät kokonaan tulville. Järvi on suojeltu.

Kevät *Jouhisorsa 46–140, punasotka 14–29 , suokukko 160–400, liro 200–700*

Pukkila, Kanteleen pellot

nro 672829, A=217 ha

Laaja tulvapeltojen ja muiden viljelysmaiden muodostama kokonaisuus Porvoonjoen varrella, aivan PSLYn toimialueen pohjoisnurkassa. Porvoonjoensuiston ohella Itä-Uudenmaan tärkein ja monipuolisin lintualue, joka on lisäksi keväisin monille lajeille — niin vesilinnuille kuin kahlaajille — koko Uudenmaan merkittävin kerääntymisalue. Syyskerääntymät vaihtelevampia, koska tulvat ovat silloin epäsäännöllisempiä. Linnustoarvo pitkälti riippuvainen maanviljelystä. Keväiset tulvahuiput ja etenkin syystulvat ovat viime vuosina hieman heikentyneet uusien ojitusten myötä. Alue kuuluu kokonaisuudessaan Kanteleen–Ruhan FINIBA-alueeseen, johon kuuluu lisäksi laajoja alueita Orimattilasta Päijät-Hämeen puolelta.

Kevät *Laulujoutsen 270–370, pikkujoutsen 10–30, metsähanhi 2000–n.10000, tundrahanhi 2500–n.5000, valkoposkihanhi 3000–6000, haapana 400–420, tavi 850–2200, sinisorsa 1000–1300, jouhisorsa 90–150, lapasorsa 21–26, telkkä 100–145, kurki 50–190, kapustarinta 400–740, töyhtöhyyppä 450–725, kuovi 65–100, suokukko 480–1200, lapinsirri 10–20, metsäviklo 16–42, mustaviklo 30–54, valkoviklo 90–120, liro 360–700, taivaanvuohi 38–55*

Syksy *Laulujoutsen 230–640, valkoposkihanhi 15000–42000, sinisorsa 400–480, suokukko 95–130*

Kiitokset
Suurin kiitos kuuluu kaikille Tiiraan havaintoja tallentaneille. Tätä raporttia ei olisi tehty ilman sitä työtä.

Margus Ellermaa ja Aki Aintila antoivat meille hyvän kannustimen ja selkänojan omaan työhömme tehdessään Tringan kerääntymisMAALIn ja keskustellessaan kanssamme.
Itä-Uudenmaan lintupaikat kenties parhaiten tunteva Arto Juvonen kävi läpi paikka- ja lajitiedot kommenttien kera. Yksittäisistä alueista ja/tai lajeista saimme tietoja Matti Sepältä, Veronica Strömbergiltä, Pekka Toppilta, Juha Tuomaalalta sekä Erkki Virolaiselta.

Lähteet

Aintila A ja Ellermaa M (2018): Maakunnallisesti tärkeät lintujen muutonaikaiset kerääntymäalueet Uudellamaalla. Tringa 45 (1): 8–31.

Asanti T, Gustafsson E, Hongell H, Hottola P, Mikkola-Roos M, Osara M, Ylimaunu J ja Yrjölä R (2003): Kosteikkojen linnuston suojeluarvo. Suomen ympäristö 596. Suomen Ympäristökeskus.

Ellermaa M (2011): Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37/38 (1&2): 170–174.

Lehtiniemi T, Leivo M ja Sundström J (2009): Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet. Porvoon seudun Lintuyhdistys ry 2009.

Lehtiniemi T, Leivo M ja Sundström J (2013): Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet. PSLYn nettisivut.

Leivo M (2000): Finland (= Suomen IBA-alueiden esittely). Sivut 225-262 teoksessa: Heath ym. (toim.): Important bird sites in Europe. BirdLife International.

Leivo M (2002): Porvoon seudun tärkeät lintualueet. Corvus 25: 77–83.

Leivo M, Asanti T, Koskimies P, Lammi E, Lampolahti J, Mikkola-Roos M ja Virolainen E (2002): Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja nro 4.

Mäkelä T (2013): PSLY:n MAALI on lähes maalissa! Corvus 36: 50–52.

Sama raportti, joskin ilman kohdekarttoja, julkaistiin Corvus-lehdessä 42 (2019), s. 4-28.